

WTOREK

21 października 2008
rocznik LXIII • nr 123
cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT DNIA na str. 4:

W cieniu
Mickiewicza,
czyli literatura
wileńska

Rozproszone głosy Polaków

PYTANIE DO...

JÓZEFA SZYMECZKA, prezesa Kongresu Polaków w RC:

Jak ocenia pan wyniki wyborów do rad wojewódzkich z punktu widzenia interesów polskiej mniejszości narodowej?

Wyniki wyborów są już tradycyjnie takie, jak bywają na Zaolziu – głosy są rozproszone. Widać, że wyborcy mają inne problemy niż interes narodowy. Szkoda, że nie udało się wejść do Rady Województwa ani Tadeuszowi Cichemu z ODS, ani polskim kandydatom z listy Osobistości Województwa. Zwycięstwo socjaldemokratów było do przewidzenia, choć muszę powiedzieć, że zaskoczeniem była dla mnie aż tak duża różnica pomiędzy ilością głosów oddanych na ČSSD i na ODS. W takim układzie politycznym nie udało się zrealizować żadnej z przygotowanych przez mniejszość polską na Zaolziu koncepcji wyborczych. Życie jednak toczy się dalej, a wśród socjaldemokratów też jest wiele osób, do których można będzie się zwrócić z prośbą o poparcie naszych interesów a które, jak wierzę, nie odmówią nam pomocy. (dc)

REGION (dc) – Zdecydowanym zwycięstwem lewicy, zwłaszcza Czeskiej Partii Socjaldemokratycznej, skończyły się wybory do rad wojewódzkich. Socjaldemokraci uzyskali 35,85 proc. wszystkich głosów, Obywatelska Partia Demokratyczna tylko 23,57 proc., co w prostym rachunku oznacza porażkę prawicy. Trzeci najlepszy wynik uzyskała Komunistyczna Partia Czech i Moraw (15,03 proc.).

Do wyborów w województwie morawsko-śląskim przyszło 38,6 proc. osób uprawnionych do głosowania. W radzie województwa zasiądzie 65 radnych. Najwięcej mandatów (31) uzyskała ČSSD, na którą głosowało 42,63 proc. wyborców. Obywatelscy demokraci otrzymali 24,9 proc. głosów (18 mandatów), komuniści 15,92 proc. (11 mandatów), a chrześcijańscy demokraci 7,1 proc. (5 mandatów). Pozostałe partie i ugrupowania polityczne nie będą miały swoich radnych. Jedyńm polskim kandydatem, który zasiadzie w samorządzie wojewódzkim, jest komunista Henryk Małysz. Startujący z listy ODS Tadeusz Cichy znalazł się tuż „pod kreską”, jako pierwszy z rezerwowych. Na listę Osobistości Województwa, na której znalazło się kilku Polaków i sympatyków naszej mniejszo-

ści, zagłosowało tylko 2,96 proc. wyborców. Polacy starali się jednak prawdopodobnie wesprzeć swych kandydatów, o czym świadczy liczba głosów preferencyjnych oddanych na poszczególnych kandydatów – najwięcej zyskała ich co prawda Liana Janáčková, lecz prawie tyle samo głosów preferencyjnych przyznano Bogusławowi Chwajolowi, Romanowi Wróblowi oraz Igorowi Petrovowi (wszystkim ok. 17 proc.). Wiceprezes Kongresu Polaków w RC Bogusław Chwajol widzi przyczynę niedobrego dla Polaków wyniku wyborów w tradycyjnym rozproszeniu głosów: – *Jeżeli chcemy, by w radzie województwa zasiadł ktoś, kto będzie pilnował interesów naszej mniejszości, wszyscy powinniśmy, bez względu na przekonania polityczne, wesprzeć jedną listę* – powiedział naszej redakcji po wyborach, dodając: – *Szkoda, że nasz kandydat nie uzyskał mandatu, ponieważ nasze ugrupowanie jako jedyne miało w programie wyborczym wspieranie mniejszości.*

W 27 okręgach wyborczych odbyły się również wybory senackie. Na Zaolziu wybierano senatora tylko w jednym okręgu wyborczym – w Karwinie. O fotel w Izbie Wyższej Parlamentu ubiegało się 6 kandydatów.

Zwycięzył kandydujący za ČSSD Radek Sušil, który zdobył 53,34 proc. głosów. Dzięki tak zdecydowanemu poparciu wyborców jest on jedynym kandydatem do fotelu senatora, który zapewnił sobie miejsce w Senacie już w pierwszej turze wyborów. W pozostałych okręgach wyborczych odbędzie się druga tura wyborów. Na 2. miejscu uplasował się Eduard Matykiewicz (KPCM, 16,94 proc. głosów), na 3. Andrzej Feber (niezależny kandydat, 14 proc.), czwarty był Petr Trojek (ODS, 13,11 proc.). Pozostali dwaj kandydaci – Peter Halák (Partia Zielonych) oraz Vladimír Pelc (Partia Dostojnego Życia) uzyskały minimalną ilość głosów. W gminach należących do karwińskiego okręgu wyborczego ilość głosów oddanych na poszczególnych kandydatów dość znacznie się różniła. Karwiński lekarz Sušil cieszył się największym poparciem w Karwinie, gdzie uzyskał 55,97 proc. głosów, wójt Piotrowic Trojek wygrał w swojej macierzystej gminie (34,06 proc.), Matykiewicz w Dzieńmorowicach (21,15 proc.), Feber w Dąbrowie (21,75 proc.). Do wyborów senackich w karwińskim okręgu wyborczym stawiło się 34,83 proc. osób uprawnionych do głosowania.

Pierwszy na ścieżce niepodległości

CZ. CIESZYN (kor) – *Tu, nad Olzą, warto zawsze pamiętać, że mieszkańcy tego terenu najpierw myśleli, a potem dopiero działali* – powiedział w sobotę w Teatrze im. Adama Mickiewicza eurodeputowany Jan Olbrycht podczas uroczystości upamiętniających 90. rocznicę powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (RNKC). Rady założonej 19 października 1918 r., będącej pierwszą zorganizowaną i niezależną polską władzą na ziemiach zamieszkiwanych przez Polaków, powstała jeszcze przed zakończeniem I wojny światowej.

Obchody 90-lecia RNKC, które zorganizowały wspólnie Urząd Miasta Cieszyna oraz Kongres Polaków w RC, rozpoczęły się pod tablicą pamiątkową na Domu Narodowym na Rynku w Cieszynie. – *Spotykamy się, aby oddać hołd bohaterskim patriotom, którzy 90 lat temu wywalczyli niepodległość dla tej ziemi. W tym miejscu powołana została do życia Rada Narodowa, na której czele stanęli cieszyńscy patrioci: ks. Józef Londzin, Tadeusz Reger i dr Jan Michejda* – powiedział burmistrz Bogdan Ficek.

Z kolei prezes Kongresu Józef Szymeczek przypomniał, że Cie-

szyn był pierwszym autentycznie wolnym polskim miastem. – *Rada Narodowa naszkicowała schemat,*

według którego do niepodległości wykroczyły Kraków i Warszawa. Wojsko polskie objęło w posiadanie

miasto i większą część Śląska Cieszyńskiego. Reprezentanci RNKC starali się też podpisać 5 listopa-

da 1918 roku w Orłowej umową uregulować stosunki z Czechami. Tym bardziej większe rozczarowanie nastąpiło po napadzie na Śląsk Cieszyński wojsk czeskich w styczniu 1919 r. oraz po ostatecznym podziale tego regionu. Polakom z lewego brzegu Olzy nie umożliwiono wstąpienia do wymarzonej wolnej Polski. Zaolziańscy Polacy zostali w marszu... Prezes Szymeczek podkreślił, że Polacy w RC nadal pozostają wierni tradycjom swoich przodków. – *Naszą ojczyzną stała się mowa polska, honor przodków, tradycje i kultura.*

Po złożeniu pod tablicą kwiatów uczestnicy uroczystości udali się do Książnicy Cieszyńskiej, gdzie odbył się wernisaż dwóch wystaw. Pierwszą – pn. „W drodze do Ziemi Obiecanej. Cieszyńscy Polacy 1848-1918” – przygotowali pracownicy Książnicy: Anna Rusnok i Krzysztof Kleczek (czynna będzie do końca stycznia 2009 r.). Druga wystawa – pn. „Trzy miesiące samostanowienia – Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919” – nawiązuje do ekspozycji prezentowanej przed 10 laty w Książnicy (autorzy Krzysztof Szelong, A. Rusnok i Stefan Król). **Ciąg dalszy na str. 2**

Podczas uroczystości z okazji powołania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego wydarzenia sprzed 90 lat odtworzyli w Teatrze im. A. Mickiewicza aktorzy Sceny Polskiej TC.

POGODA

wtorek

środa

dzień: 12 do 17°C

noc: 10 do 6°C

wiatr: 2 – 6 m/s

dzień: 12 do 17°C

noc: 10 do 6°C

wiatr: 3 – 6 m/s

Czy Zieloni odejdą z rządu?

PRAGA – Posłanka Partii Zielonych Věra Jakubková chce namówić partyjnych kolegów, by opuścili rząd. Wczoraj nie była jeszcze zdecydowana, jak zachowa się w środę podczas głosowania o wotum nieufności, które zainicjowali socjaldemokraci. Kolejna posłanka Zielonych, Olga Zubová, powiedziała „Právu”, że wotum nieufności dla rządu wyrazili sami wyborcy podczas ostatniego weekendu. Socjaldemokraci ustami przewodniczącego swojego klubu poselskiego Michala Haška już w ub. tygodniu zadeklarowali, że wniosek głosowania o wotum nieufności to poważna próba zmierzająca do tego, by Mirek Topolánek już w tym tygodniu był „premierem rządu w dymisji”.

Słowacy niszczą Tatry

WARSZAWA – Słowackie inwestycje na terenach zniszczonych przez huragan z 2004 r. mogą doprowadzić do dewastacji Tatrzańskiego Parku Narodowego – twierdzi „Gazeta Wyborcza”. Słowacy nie chcą poczekać, aż las naturalnie się odrodzi, tak jak dzieje się po polskiej stronie. Drzewa powalone na obszarze o długości 40 km zostaną usunięte, a Słowacy postanowili wybudować w tym miejscu nowe wyciągi narciarskie, hotele i górskie apartamenty sięgające nawet 20 metrów. Prof. Zbigniew Mirek, członek rady polskiego Tatrzańskiego Parku Narodowego, twierdzi, że planowane słowackie inwestycje zagrażą polskiej części gór, bo Tatry to jeden ekosystem.

Republikanin wesprze demokratę

WASZYNGTON – Były Sekretarz Stanu USA, republikanin Colin Powell poinformował, że zamierza głosować na senatora Baracka Obamę, powołując się na *zdolność inspirowania* Demokratów i *ogólny charakter ich kampanii*. – *Uważam go za postać transformacyjną, za przedstawiciela nowej generacji wkraczającej na scenę światową i scenę amerykańską* – powiedział Powell o Obamie w TV NBC. Dodał, że martwi go niedawny negatywny zwrot w kampanii kandydata Partii Republikańskiej senatora Johna McCaina, czyli ciągle próby powiązania Obamy z radykałem Billem Ayersem, który był jednym z założycieli grupy, organizujących zamachy bombowe na początku lat 70.

9 771212 142202 7

0 8 1 2 3

Luksusowo na internie

BOGUMIN (mro) – Oddział chorób wewnętrznych w szpitalu miejskim otworzył właśnie swoje podwoje po kilkumiesięcznym remoncie. Kosztem 20 mln koron zmieniono jego dotychczasową organizację. – Ze względu na komfort pacjentów obniżono liczbę łóżek z 55 na 50, a pokoje są teraz najwyżej trzyosobowe. Każdy pokój ma własne zaplecze socjalne. Specjalnie dla potrzeb oddziału zainstalowano też nową windę – powiedział redaktor zastępca dyrektora szpitala ds. techniki Josef Stoklasa.

W ramach przebudowy zmodernizowano sieć technologiczną, elektryczną i grzewczą, a także tlenową i sygnalizację pożarową. W salach położono nowe podłogi, kafelki i terakotę. Zostały wymienione okna. Zmodernizowano także miejsca pracy personelu medycznego. W ramach remontu na nowo urządzono gabinety lekarskie, kuchenki, stołówki dla pacjentów oraz składziki dla sprzętów. Powstały też nowe magazyny na czystą i brudną bieliznę.

– Modernizacja oddziału wewnętrznego wpisuje się w trwającą

od paru lat miejskie inwestycje w szpital. W 2007 roku Bogumin przeznaczył na unowocześnienie oddziału chirurgii 17 mln koron, w roku 2006 wybudowano nowe wejście do szpitala – dodaje wiceburmistrz Věra Palková.

Na tym nie kończą się plany in-

westycyjne. Jeszcze w tym roku zapowiadana jest wymiana 225 okien w pawilonach A, B, D (koszt 3,7 mln kc) i termoizolacja pawilonu C (koszt 1,3 mln kc). W 2009 roku przewiduje się m.in. odnowienie fasady bloku B, w którym umieszczony jest oddział chorób wewnętrznych.

Nowe sale szpitalne są co najwyżej trzyosobowe, zamontowano w nich nowe instalacje techniczne, zdrowotne, elektryczne, a także mają własne zaplecze socjalne.

Na zabytki i kulturę

OSTRAWA (mro) – Województwo ogłosiło dwa programy dotacyjne na 2009 rok. Pierwszy – związany z konserwacją zabytków pozostających w złym stanie technicznym i potrzebujących rewaloryzacji a służących celom kulturalnym, turystycznym lub kościelnym, dysponuje kwotą 8,2 mln koron. Wniosko-

wać można o wsparcie od 50 tys. do 0,5 mln kc, przy czym dotacja województwa może pokryć najwyżej 80 proc. kosztów konserwacji zabytkowego obiektu.

Drugi program, dotyczący wsparcia aktywności w dziedzinie kultury na 2009 rok, dysponuje pulą 4,5 mln koron. Maksymalna wysokość dotacji, o jaką można wnioskować, to 200 tys. kc, minimalna 50 tys. kc. Koszt dotacji nie powinien przekro-

czyć 50 proc. ogólnych kosztów. Z programu mogą korzystać organizatorzy przedstawień teatralnych, koncertów, festiwali, przeglądów, wydawcy dzieł literackich, czasopism czy twórcy filmów dokumentalnych opisujących życie w regionie.

Terminem granicznym przy składaniu wniosków w urządzenie wojewódzkim w pierwszym przypadku jest 15 stycznia 2009 roku, zaś w drugim 15 grudnia br.

Śmierć na torach

TRZYNIEC (dc) – Pod kołami pociągu zginął w sobotę wczesnym rankiem 51-letni mężczyzna. Pogotowie ratunkowe po przybyciu na miejsce wypadku, który zdarzył się w pobliżu Urzędu Miasta Trzyna, nie potrafiło już poszkodowanemu pomóc. – Pacjent zmarł na miejscu na skutek licznych obrażeń – powiedział rzecznik Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego Lukáš Humpl.

Policja w Frydku-Mistku, która bada przyczyny wypadku, wczoraj nie znalazła jeszcze wyników sekcji zwłok. Z dochodzenia wynika, że alkohol raczej nie wchodzi w grę i że chodzi o nieszczęśliwy wypadek.

Rewitalizacja Olzy przerasta możliwości finansowe gmin

REGION/BYSTRZYCA (kor) – Od dłuższego już czasu nadolziańskie gminy żyją projektem pt. „Rewitalizacja Olzy”, którego celem jest poprawa stanu czystości wody w tej rzece. W ramach projektu powinny zostać wybudowane nowe oczyszczalnie ścieków a obecne sieci kanalizacyjne odnowione. W związku z tym 8 miejscowości z czeskiej części Śląska Cieszyńskiego założyło tzw. Stowarzyszenie Gospodarki Wodnej. Unia Europejska przyznała zaś w 2006 r. na projekt 36 mln euro.

Jak jednak powiedział nam Roman Wróbel, wicewójt Bystrzycy, która również jest członkiem Stowarzyszenia, przez te dwa lata sporo się zmieniło. – Prace przygotowawcze ruszyły. Wybrano firmę, która przeprowadzi przetargi, wybrano firmę pilotującą realizację projektu,

Pierwszy na ścieżce...

Dokończenie ze str. 1

– Poszerzyliśmy ją jednak o kilkadziesiąt dokumentów i zdjęć, a wypracowania nowego układu graficznego podjął się Marian Siedlaczek – powiedział „Głosowi” autor nowego scenariusza, Marian Steffek, szef Ośrodka Dokumentacji Kongresu Polaków. Tę wystawę można od dzisiaj do 28 listopada br. oglądać w siedzibie KP.

Punktem kulminacyjnym sobotnich obchodów była uroczystość w Teatrze im. A. Mickiewicza. Jej

uczestnicy wysłuchali wykładu historyka Krzysztofa Nowaka o roli RNKC w życiu Śląska Cieszyńskiego oraz przemówienia eurodeputowanego J. Olbrychta. Aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego otworzyli też na scenie wydarzenia sprzed 90 lat. Ostatnim punktem programu była prapremiera kompozycji Wiesława Cieniawy „Dwa psalmy dla Cieszyna” w wykonaniu Orkiestry Smyczkowej Euroregionu Śląsk Cieszyński oraz Chóru Akademickiego „Harmonia”.

a także kancelarię prawną, która troszczyć się będzie o płynny przebieg robót z punktu widzenia prawnego. Niemniej po początkowej euforii związanej z uzyskaniem dotacji unijnej przyszło pewne rozczarowanie. I masa problemów – stwierdził Wróbel. Za najważniejsze uważa mocną koronę i spadek wartości euro, wzrost cen w budownictwie. – W związku z tym udział finansowy UE w projekcie spadł właściwie z 73 proc. do blisko 50 proc. – wyjaśnia. – To dla zaangażowanych w projekcie gmin ogromny problem. Państwo bowiem deklaruje tylko minimalną pomoc, także województwo nie kwapi się z pokryciem nowych wydatków. Dlatego coraz więcej samorządowców głosi się, czy poszczególne gminy będą w stanie dofinansować projekt rewitalizacji Olzy.

Wróbel daje za przykład własną

wieś. W Bystrzycy bowiem koszty przedsięwzięcia oszacowano wstępnie na 220 mln kc, z czego gmina powinna wyłożyć 80-100 mln kc. To przerasta możliwości wioski, w której roczny budżet kształtuje się na poziomie 50-60 mln kc. – Jedyne wyjście byłoby zaciągnięcie długoterminowego kredytu. Ale czy będzie nas stać na spłacanie co roku – przez jakieś 20 lat – kwoty 8 mln koron? A podobnie byłoby w innych gminach. To np. ograniczyłoby możliwość czerpania z różnych funduszy. Zbliża się moment, że będzie trzeba w sprawie rewitalizacji Olzy podjąć ostateczną decyzję – w listopadzie powinny się odbyć nadzwyczajne sesje rad gmin. Na pewno radni są za rewitalizacją. Ale podejrzewam, że wielu z nich zadaje sobie pytanie: czy rewitalizacja za wszelką cenę? – dodał Wróbel.

MOIM ZDANIEM

Uwaga na... nudę

ELŻBIETY PRZYCZKO

Instytucja wymiany myśli o charakterze jednostronnym, czyli nudne, „tradycyjne” lekcje szkolne, okazały się zgoła niebezpiecznym zjawiskiem. Otóż socjologzy z Uniwersytetu Łódzkiego odkryli związek między poziomem agresji w klasie a sposobem prowadzenia lekcji. Opublikowali raport na temat agresji w szkołach, z którego wynika, że więcej agresji jest tam, gdzie nauczyciel prowadzi lekcję tradycyjnie, czyli wygłasza wykład, a uczniowie słuchają, notują i odpowiadają. Nauczyciele, którzy wciągają uczniów w prowadzenie lekcji, dzieląc się w ten sposób władzą, rozbrajają napięcie. Na lekcjach-wykładach uczniowie zazwyczaj się nudzą. Kumulują w sobie energię, którą potem muszą odreagować. Jedni tak, inni siak...

Ponieważ obecnie, pomimo licznych przeszkód (poczynając od rodziców, na ministerstwie szkolnictwa kończąc), zdarzają się pełni zapału nauczyciele prowadzący lekcje „nietradycyjnie”, sędzić by można, że i agresji jest trochę mniej. A gdzież tam! Ci sami socjologowie stwierdzili jednak, że jest jej... więcej. Przy najlepszych chęciach trudno się tu doszukać konsekwencji. Po raz kolejny „udowodniono”, że wszystkiemu winna szkoła – to przecież (nudni) nauczyciele nieświadomie rozbudzają w dzieciach agresję. Rodzice, tudzież inne zjawiska społeczne, pozostają poza kręgiem podejrzeń. Ciekawy jest wniosek, jaki płynie z odkryć łódzkich socjologów. Lekcje pomatu powinny zmienić swoją funkcję – teraz mają tłumaczyć zbrodnicze instynkty naszych milusińskich.

przyczko@glosludu.cz

Ziemniaczane świętowanie

Występy przedszkolaków, młodszych uczniów polskiej szkoły (na zdjęciu) oraz gościnnego zespołu, korespondujące z nimi konkursy dla dzieci, smaczna kuchnia „ziemniaczana” oraz loteria – oto sprawdzona formuła tradycyjnych „Wykopki” – imprezy organizowanej jesienią co roku przez górnośląskich pezełkaowców. Również w ub. sobotę „Wykopki” zwały się z sali Domu Robotniczego w Suchej Górnej komplet gości, którzy oprócz nader sympatycznych popisów najmłodszych wykonawców, prezentujących scenki, piosenki, tańce i zabawy, oklaskiwali również występ zespołu pielęgnującego rodzimy folklor – „Olšina” z Orłowej.

(sch)

Zabytki techniki w filmie

OSTRAWA (mro) – O rewitalizacji zabytków techniki jako głównym magnesie rozwoju turystyki regionalnej, a także o doświadczeniach krajów ościennych w tej dziedzinie będzie mowa przy okazji Międzynarodowego Festiwalu Filmów i Programów Telewizyjnych „Techné Ostrava 2008” odbywającego się w dniach 22-24 bm. w Domu Kultury „Pokład”.

– Konkurs filmów poświęconych tej tematyce uwieńczy przyznanie statuetki „Ostrawskiej Wenus”, natomiast najlepsze prace naukowe zostaną uhonorowane nagrodami wstępnym dyrektorem Muzeum Górnictwa w Zabrzu Jan Jurkiewicz.

– Uniwersytetu Technicznego oraz Górnośląskiej Szkoły Handlowej w Katowicach – powiedział redaktor Jan Rywik, dyrektor Festiwalu, dodając, że akcjami towarzyszącymi imprezie będą wycieczki np. do szklarni „Karolinka” czy Muzeum Przemysłowego w Gliwicach. – Zapraszamy także wszystkich na otwarcie wystawy polskiego fotografa Arka Goli pt. „Ludzie z węgla” w Muzeum Ostrawskim. Jej częścią będzie multimedialna projekcja grupy „Pinhole Art” z Wrocławia na Rynku Masaryka. Wernisaż prac A. Goli uświetni słowem wstępnym dyrektorem Muzeum Górnictwa w Zabrzu Jan Jurkiewicz.

Okna znów można otwierać

CIERLICKO KOŚCIELEC (dc) – Dom Polski Żwirki i Wigury może się pochwalić nowymi oknami. Choć Dom PZKO będzie w przyszłym roku obchodził dopiero 15-lecie swego istnienia, to nągminnie zdarzały się problemy z otwieraniem lub zamykaniem zamontowanych całkiem niedawno okien.

– Bez pomocy finansowej z zewnątrz, z bardzo ograniczonych środków finansowych miejscowego koła nie można byłoby zrealizować tak kosztownego projektu – powiedział naszej redakcji wiceprzewodniczący MK PZKO, Tadeusz Smugała. – Pomogły instytucje, firmy, osoby prywatne. Głównymi darczyńcami były Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” z Warszawy oraz Konsulat Generalny RP w Ostrawie. Po wymianie okien, przeprowadzonej przez firmę z Cieszyna, członkowie MK PZKO Cierlicko Kościelec i Stanisławice oraz Klubu Kobiet i Klubu Seniora zajęli się pomalowaniem całego wnętrza Domu oraz gruntownymi porządkami.

Żeby szkoła rozwijała – o teatrze i nie tylko

CIESZYŃ (ep) – Twórcze wychowanie w szkole oraz praca teatralna z dziećmi i młodzieżą – to temat pionierskich warsztatów organizowanych przez PZKO oraz cieszyński Dom Narodowy. Nauczyciele i animatorzy kultury ze Śląska Cieszyńskiego z obu stron granicy mieli okazję wziąć udział już w dwóch z sześciu spotkań poświęconych twórcemu rozwojowi dzieci i młodzieży oraz sztuce realizacji form pracy teatralnej. Mówiono na nich o technikach animacyjnych, komu-

nikacji, działaniach w grupie, technikach teatralnych na każdym poziomie wiekowym oraz pracy z tzw. młodzieżą trudną, niedostosowaną i zagrożoną.

– Początkowo miały to być warsztaty *stricte teatralne*, potem jednak postanowiliśmy rozszerzyć tę propozycję tak, by trafiła do szerszej grupy osób – wyjaśnia Bogusław Słupczyński z Domu Narodowego, współorganizator i jeden z prowadzących zajęcia. – Tak więc warsztaty uwzględniają nie tylko możli-

wość pracy teatralnej z dziećmi, ale problem twórczego wychowania w szkole w ogóle, bo wszystkie zajęcia w szkole można prowadzić w sposób twórczy i rozwijający. Na zajęcia stale można się zapisywać, ustalono bowiem dwie formy uczestnictwa: chętni mogli zgłosić się do udziału w całym cyklu, ale można też brać udział tylko w wybranych przez siebie zajęciach. Tematy kolejnych spotkań to alternatywne metody pracy z dziećmi i młodzieżą, elementarne zadania aktorskie, konwencje i style teatralne oraz ćwiczenia techniki mowy i emisji głosu.

– Uważam, że byłoby dużym błędem nie uczestniczyć w tych warsztatach. Myślę, że dają bardzo dużo, na pewno coś z tego wykorzystam w praktyce. Jest tu widoczna wymiana doświadczeń i wspólna praca – co innego, kiedy idzie się na wykład i tylko słucha, a co innego, jeśli uczestniczy się aktywnie w zajęciach; widać, że prowadzący przeżył to na własnej skórze – opowiada jedna z uczestniczek Monika Bojarska-Słowiaczek, nauczycielka języka polskiego w PSP w Jabłonkowie. Więcej informacji o warsztatach znajduje się na stronie www.pzko.cz. W sprawie zapisów można kontaktować się z Darią Ronchetti pod nr. tel. 605334655.

Fot. ELŻBIETA PRZYCKO

Zajęcia w szkole można prowadzić w sposób twórczy i rozwijający – mówi Bogusław Słupczyński.

»Czantoria« śpiewa już od 20 lat

USTROŃ (J.W.) – Ziemia Cieszyńska i Beskid Śląski to przepiękny zakątek. Mówią, że gdy Bóg go stwarzał, nic nie powiedział, tylko się uśmiechnął i to właśnie z tego uśmiechu powstała ta przeczudna kraina – tu, w Ustroniu, u podnóża Czantorii i Równicy – czytamy w folderku wydanym z okazji 20-lecia powstania reprezentacyjnej Estrady Ludowej „Czantoria”, która od 1995 roku działa w ramach Stowarzyszenia Miłośników Kultury Ludowej „Czantoria” w Ustroniu. Zespół liczy obecnie 52 członków.

Założycielem, dyrygentem i pierwszym kierownikiem artystycznym grupy był miejscowy nauczyciel Marian Żyła. Pierwszy repertuar chóru występującego w stylizowanych strojach cieszyńskich obejmował zaledwie 10 pieśni ludowych, w chwili zaś obecnej „Czantoria” ma ich blisko 100 – zarówno

ludowych, religijnych, jak i patriotycznych, urozmaiconych ludową muzyką i tańcem, gawędą i poetycką zadumą. Przez te 20 lat zespół – chór mieszany z 5-osobową kapelą – dał ponad 600 koncertów. W kraju i poza jego granicami, gdzie promował miasto Ustroń i folklor Ziemi Cieszyńskiej. Występował w Niemczech, Włoszech, Czechach, Litwie, Bułgarii, na Słowacji i na Węgrzech. Znana jest „Czantoria” na Zaolziu, gdzie śpiewała m.in. w Karwinie Frysztacie i Cz. Cieszynie. Na trasie koncertowej „Czantorii” stała się miejsce zajmuje Tydzień Kultury Beskidzkiej i wchodzi w jego skład Gorolski Święto w Jabłonkowie. Zespół, prezentujący niemal profesjonalny poziom, jest laureatem wielu nagród i wyróżnień, m.in. Srebrnego Medalu Sejmu RP.

Sobotni Koncert Jubileuszowy EL „Czantoria” zważył do MDK „Praza-

kówka” liczne rzesze słuchaczy i znanych gości. Program składający się głównie z pieśni o charakterze ludowym publiczność przyjęła spontanicznie. Zespołem dyrygowali Izabela Zwias i kierownik (od 1999 r.) Władysław Wilczak. Podziwiać należy fakt, iż „Czantoria” ciągle pozyskuje w swoje szeregi młode utalentowane osoby, które wnoszą w zespół świeży powiew młodości. W roku jubileuszowym grupa prezentuje wysoką kulturę muzyczną.

Koncert był również okazją, by trzem zasłużonym osobom za ich wybitne osiągnięcia w zakresie pielęgnowania i rozwijania folkloru Ziemi Cieszyńskiej wręczyć Statuetkę Stowarzyszenia Miłośników Kultury Ludowej „Czantoria”. Przypomnijmy, że laureatami statuetki byli w ub. latach również Zaolzianie – Daniel Kadłubiec i Józef Wierzoń.

Estrada Ludowa „Czantoria” z Ustronia.

Złote »Canticum Novum«

BIELSKO-BIAŁA (mro) – Z każdym rokiem poziom tego Festiwalu wzrasta – zauważył Leszek Kalina, dyrygent Chóru Mieszanego pracującego pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” „Canticum Novum”, po powrocie z weekendowego IV Międzynarodowego Festiwalu „Gaude Cantem” im. Kazimierza Fobera organizowanego pod patronatem Wojciecha Kilara.

Tym razem reprezentacja Zaolzia wśród chórów z Polski, Łotwy, Słowacji i Republiki Czeskiej wyróżniała się najmocniejszym składem. Potwierdził to werdykt jury, któremu przewodniczył prof. Czesław Freund z Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, kierownik Katedry Chóralistyki. „Canticum Novum” przywiózł na Zaolzie „Dyplom Złoty”, Polski Chór Mieszany „Collegium Cantorum” pod dyrekcją Haliny Goniewicz-Urbaś „Dyplom Srebrny”, zaś Chór Dziecięcy „Trallala” pod dyrekcją Beaty Brzóska „Dyplom Brązowy”. Grand Prix, „Dyplom Złoty” i nagrodę pieniężną w wys. 6 tys. zł otrzymał „Żilinský Miešaný Zbor” pod dyrekcją Štefana Sedlickiego.

– W tym roku jury zastrzyło kryteria – przyznał L. Kalina, dodając, że dzięki temu poziom konkursu wyraźnie zyskał, ponieważ jedynie trzem chóróm przyznano laur „Dyplomu Złotego”.

Muzyczna jesień w Darkowie

KARWINA (ep) – Kolejną, siódmą edycję muzycznej imprezy organizowanej przez MK PZKO Karwina Darków – Darkowska Jesień – tradycyjnie już otworzył w Domu Zdrojowym miejscowy chór „Lira”, któremu dyrygowała Beata Piłśniak-Hojka. „Tęsknota za Śląskiem”, „Kalina” czy „Kołyśanka” Jana Maklakiewicza to tylko kilka z pieśni, które usłyszeliśmy w wykonaniu „Liry” na niedzielnym Koncercie Jesiennym.

W niedzielę w sali Domu Zdrojowego koncert dała też wyjątkowa orkiestra – swoje siły połączyli bowiem młodzi muzycy z karwińskiej szkoły artystycznej oraz szkoły muzycznej z Inowrocławia. Orkiestra z polskiej szkoły muzycznej przyjechała do Karwiny w ramach projektu finansowanego z Unii Europejskiej. Pod batutą Adama Kozłowskiego ta międzynarodowa orkiestra zagrała przeboje filmowe i musicalowe. Ostatnim punktem programu niedzielnego koncertu był wspaniały występ trzynieckiego zespołu śpiewaczego „Hutnik”, którym dyryguje Cezary Drzewiecki.

Fot. ELŻBIETA PRZYCKO

Na tegorocznej Darkowskiej Jesieni zagościł m.in. chór „Hutnik”. Władysław Czepiec i Andrea Pyszko śpiewają w duecie „Con te partiró”.

Zaprezentuj cieszyńską gwara

REGION (ep) – Konkurs gwar cieszyńskich dla uczestników z obu stron Olzy organizuje po raz piąty Sekcja Ludoznawcza ZG PZKO i katowicki oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. W listopadowym konkursie „Po cieszyńsku, po naszymu po obu stronach Olzy” mogą zaprezentować się dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie szkół podstawowych i średnich oraz uczestnicy zajęć w placówkach kulturalno-oświatowych. – Zapraszamy do uczestnictwa w konkursie nie tylko uczniów polskich, ale i czeskich – wyjaśnia prezes PZKO Zygmunt Stopa. – Wychodzimy bowiem z założenia, że mieszkańcy całego Śląska Cieszyńskiego mają wspólne korzenie, a także czujemy obowiązek zachowa-

nia schedy po naszych przodkach, dla których gwara cieszyńska miała ogromne znaczenie.

Plany przewidują, że konkurs odbędzie się w dniach 5-6 listopada br. w Gminnym Ośrodku Kultury w Zebrzydowicach. Każdy z uczestników konkursu wygłosi jeden dowolny tekst mówiony prozą lub wierszem, który może być przeplatany śpiewem. Koncert laureatów (zwycięzców do 3. miejsca w każdej kategorii) odbędzie się 20 listopada br., również w Zebrzydowicach. Zgłoszenia należy wysłać do końca października. Regulamin konkursu oraz karta zgłoszeń znajdują się na stronach internetowych PZKO: www.pzko.cz. Szczegółowymi informacjami dysponuje Sekretariat PZKO.

W cieniu Mickiewicza, czyli literatura wileńska

Środowe spotkanie „Stolika Polskiego” w Domu Książki „Librex” w Ostrawie upłynęło pod znakiem polskiej literatury na Litwie. O jej kształcie mówił dr Romuald Naruniec, prodziekan Wydziału Slawistyki Uniwersytetu Pedagogicznego w Wilnie. Po przywitaniu gości, wśród których znalazła się m.in. konsul do spraw Polonii RP w Ostrawie Agnieszka Fedorów-Skupień, gospodyni spotkania Janina Raclavska przekazała głos prelegentowi.

– Mamy u siebie głównie poetów, mniej prozaików – zaczął. – Wynika z tego, że młodzie Polacy na Litwie łatwiej wypowiadają się w wierszach. Cechą charakterystyczną tej literatury jest fakt, że nie jest to ani literatura polska sensu stricto – bo tworzona jest poza Polską, ani litewska. Istnieje na nią tylko jedno określenie – literatura wileńska.

Wymieniając cechy wspólne współczesnej literatury polskiej na Litwie, prelegent uznał, że w twórczości każdego wileńskiego poety twórczego po roku 1945 pojawia się temat mickiewiczowski. Mowa tu o wątkach biograficznych związanych z wieszczem, jego twórczością oraz recepcja jego dzieł. Pojawia się też drugi punkt wspólny – to próby nawiązania do okresu międzywojennego, do świetności grupy „Żagary” działającej przy Uniwersytecie Stefana Batorego. Trzecim literackim

„zwnornikiem” – do pewnego stopnia oczywiście – staje się szczególnego rodzaju rozdwojenie „jaźni” pisarzy, ojczyzną bowiem dla nich jest tak Wilno, jak i Polska. Tu dr Naruniec przytoczył wiersz Henryka Mażula (ur. 1953) z tomu „Doszukać się orła” z 1992 roku: – Na klęczkach bym ku Polsce ruszył/ poprzez kolczaste druty granic/ gdyby nie Wilno/ które z duszy nie da się wykołować za nic/ Myślami zdążam więc za Grodno/ A sam wsłuchany w Wilii poszum/ wraz z Ostrobramską w parze zgodnej/ za dwie ojczyzny modły wznoszę.

W tym samym tomiku ten wybitny twórca młodego pokolenia pisze również: ramiona mnie bolały/ pocieszałaś/ to skrzydła rosną/ rozrzuciłem więc ręce/ by w radości/ w zwierciadle cienia własnego/ doszukać się orła/ ujrzalem niestety/ krzyż karłowaty/ ziemi przypisany.

Cechą wspólną twórczości młodych jest wielojęzyczne środowisko twórcze, w którym język polski jest w cieniu litewskiego, ale obok rosyjskiego. Dla zobrazowania tego językowego krajobrazu dr Naruniec przytoczył wiersz Romualda Mieczkowskiego (ur. 1950) pt. „Dźwięki ulicy Szklanej” z tomiku „Powróć” (ulica Szklana była staromiejską częścią wileńskiego getta). – W jednym z rdzawych okien/ pożydowskiej kamieniczki/ drze się po rosyjsku/ Pugaczowa/ aż do bólu soczycie/ coś pęka w człowieku/ zmusza go do ucieczki/ W drugim przez łufcik/ agresywnie/ w rytmie precyzyjnym/ po angielsku ktoś wrzeszczy/Litewska mowa jak rzeka/ pozbawiona tamy/ dosięga wszystkich zakamarków/ niegłośna acz nieustępliwa/ zaklina wolność i węże/ Po polsku wiatr rozmawia/ w niedomkniętych bramach/ o drogę pyta/ błądzi niezdecydowany/ i nie znajduje odpowiedzi/ (nie każdy decydował się używać wtedy polskiego – uzupełnił prelegent) /Niczym kamyczki wrzuca/ do głębokiej studni/ dźwięki wieży Babel/ detonują na wąskiej ulicy/ Ulatują do nieba/ Pan Bóg słucha/ czasem marszczy czoło/ zatroskany milczy.

Czwartą cechą wspólną literatury wileńskiej jest jej związek z aktualną sytuacją polityczną na Litwie i na Wileńszczyźnie. – Wśród nas byli też poeci, którzy w czasach ZSRR opiewali zdobycze socjalizmu, inni – jak np. Aleksander Sokołowski (ur. 1935) – „wyrwali się” aż do tematyki kosmicznej, byleby tylko odbić od socjalizmu – zaznaczył prelegent.

Wojciech Piotrowicz (ur. 1940) reprezentuje intelektualny nurt polskiej literatury na Litwie. Jego twórczość cechuje wielkie czytanie i przywoływanie tematyki mickiewiczowskiej, jak w tej w pięknej „satyrze” napisanej w czasach ZSRR – „Bolcieniki” (miejsce, w której po wyjściu za mąż za Wawrzyńca zamieszkała Maryla Puttkamerowa, miłość Adama Mickiewicza). – Pośród starych drzew co drzemia/ Znikli Adam i Maryla/ W malowniczym efekcie niebo pułap schyla/ Nad ziemią/ Biały obłok przemyka jak panna do ślubu/ Pałacyk się czerwieni strojny w ostrołuki/ Na piętrze w kołchozowej księgowości sztuki/ Arcana/ Pogrążone stukają liczydła/ Na parterze złocona biel kafiastygła/ w salonie hrabiny/ Kierownicza klubu/ Nieustępliwy traktor trzewia pół odłania/ Pośród niwy brunatnej oaza zieleni/ Głaz omszały dwie rysy prostopadłe znaczą/ Rosa

na liściach drżących tęczo się mieni/ W Gaiku pracowity żywot kołacz/ Mrówki/ Ni Tadeusza ani Telimeny/ Jeszcze nie przyszli/ A czas grzybobrania.

– I koniecznie należy wspomnieć o Alicji Rybałko (ur. 1960). Poeci wileńscy mówią o niej – »O Alka najlepiej pisze!«. Wyjechała do Niemiec, wyszła tam za mąż, ale pisze nadal po polsku – zauważył prodziekan wileńskiej slawistyki. Jej twórczość intelektualnie prze-filtrowuje sytuację społeczną, nie mówiąc o niej wprost. Jest przez to bardziej uniwersalna. Alicja Rybałko pisze: *Opuszczam ten czas/ Już opuszczam/ opuszczam ten czas/ już odchodzę jak palcem po mapie/ Gdy wspomnienie co raz pęka w szwach/ to przystaję/ i tylko się gapię/ Płomień z zimna się trząsł/ co tu krzyć/ wymigotał swoje i zgasł/ Nic nie było/ Nie stało się nic/ Ja po prostu opuszczam ten czas.*

Na zakończenie dr Naruniec zaznaczył, że dokonany przez niego wybór jest rzecz jasna subiektywny, a wiele znaczących nazwisk pominął, jak Zbigniewa Maciejewskiego, Józefa Szostakowskiego, Lucynę Bukowską, Dariusza Werbaitysa, Leokadię Komaiszko, która wyemigrowała do Belgii, czy Alinę Lassotę, która już mieszka w Warszawie. – Emigrują – powiedział podsumowując prelekcję prodziekan Slawistyki wileńskiej – ale nie są do tego zmuszeni jak Adam Mickiewicz czy Czesław Miłosz.

Pytania „stolikowiczów” dotyczyły tematu szerszego niż sama literatura. Pytano, jak to było z połączeniem Litwy i Polski (w przyszłym roku obchodzone będzie 1000-lecie pierwszej wzmianki o Litwie), czyje ziemie były większe, bardziej cywilizowane. Mówiono o przywódcach wspólnego państwa, o narodzinach języka litewskiego (w formie pisanej stosowany dopiero od XVII w., a jego prawdziwe odrodzenie – dowodem na to jest twórczość poety biskupa Antoniego Baranowskiego, czyli Andanasa Baranauskasa – następuje w pierwszej połowie XIX w.). Mówiono o przynależności organizacyjnej poetów wileńskich, o tym, że już w podręcznikach szkolnych dla polskich szkół na Litwie wprowadzono temat powojennej literatury wileńskiej z wyborem około 15 reprezentatywnych nazwisk, które już weszły w obieg kulturowy. Mówiono także o pomocy polskiej dla tego środowiska.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Dr Romuald Naruniec i gospodyni „Stolika Polskiego” Janina Raclavska w czasie spotkania poświęconego młodej literaturze polskiej na Wileńszczyźnie.

Utracony świat czeskich Romów

Nieistniejący już świat czeskich Romów i Sintów w dokumentach i fotografiach pokazywała zakończona właśnie wystawa w foyer ostrawskiego ratusza. Wystawa planszowa, finansowana ze środków fundacji „Kampania przeciw rasizmowi”, dokumentowała także dzień powszedni w obozie koncentracyjnym Léty koło Písku.

Jak można było przeczytać w informatorze do wystawy, te dwie grupy etniczne zamieszkiwały tereny czeskie od ponad sześciuset lat. I chociaż musiały walczyć z dyskryminacją i z przesadami na swój temat, to jednak wielu współmieszkańców ceniło ich talenty kowalskie, muzyczne. Cyganie często uznawani byli za znawców koni. Jak podano na ekspozycji, przejawem braku tolerancji w Republice Czeskiej była ustawa z 1927 roku nakazująca rejestrację wszystkich Romów i Sintów (zamiast dowodów osobistych musieli mieć tzw. cygańskie legitymacje). Uważa się, że w ten sposób przygotowano grunt pod realizację nazistowskiej polityki rasowej wobec Romów po 1939 roku. Czeskich, morawskich i olaskich Romów (Vlachike Roma, grupy koczowniczej, używającego olaskiej odmiany romskiego) oraz Sintów zarejestrowano wtedy

14 tysięcy. Sintowie od Romów odróżniają się językiem, kulturą i losem. Porozumiewają się niemiecką odmianą romskiego, posiadają wewnętrzną organizację (Rada Rechtsprecheru, sąd, którego wyroki w większości respektują). W czasie wojny prawie wszyscy wyginęli. Jak twierdzą autorzy wystawy, nieliczni z nich przedarli się na Słowację, w której w większości przypadków spotkała ich śmierć po porażce Słowackiego Powstania Narodowego.

Ci, którzy pozostali na terenie Protektoratu Czech i Moraw – na rozkaz władz z 8 marca 1939 r., okólnika ministra spraw wewnętrznych z 24 czerwca 1942 roku i rozkazu standartenfuhrera SS Horsta Böhme – zostali zamknięci w obozach koncentracyjnych. Część skierowano do Auschwitz, resztę do obozów w Kunštacie i w Létach. Ten ostatni wkrótce stał się obozem śmierci, a to za sprawą nieludzkich warunków i sposobu sprawowania władzy przez dowódcę Josefa Janovskiego. (Np. każdy przetrzymywany był zabijany za niewykonanie rozkazu, ograniczono pomoc lekarską itp.) Dowódca został odwołany ze swojej funkcji w 1943 roku na wniosek urzędnika protektoratu Jiřego Letova, który stwierdził, że nie ma powodu, by w Létach stosowano

specjalne środki eksterminacji... W 1943 r. więźniowie tego obozu trafili do Auschwitz-Birkenau. W większości zostali zamordowani.

Po zakończeniu II wojny światowej ci, którzy przeżyli, zdecydowali się na emigrację (Sintowie do Niemiec i Austrii). – Osiedlali się w krajach, gdzie nie postrzegano ich jako grupy, którą należy objąć policyjnym programem obserwacyjnym – pisze się na ekspozycji. Tym, którzy zostali w Czechosłowacji, utrudniono po 1948 roku swobodne przemieszczanie się z taborami, a po 1958 r. zakazano im opuszczania powiatu, w którym byli zameldowani. Oczywiście ta ustawa była sprzeczna z konstytucją. Toteż, gdy w latach 60. granice z lekka się otworzyły, fala romskich emigrantów ruszyła z CSRS.

Dziś na terenie RC, jak podają źródła rządowe, mieszka 150 tys. Romów. W większości są to fale emigracyjne ze Słowacji, Rumunii i Węgier. W nowym środowisku zatracili swoje tradycyjne obyczaje, zaś do pierwotnych nie mieli jak nawiązać ze względu na zagładę autochtonicznych Romów i Sintów. – Stali się w ten sposób ofiarami komunistycznego reżimu, który zmuszał ich do asymilacji i systematycznie dzielił. Efektem był rozpad

Wystawa o czeskich Romach i Sintach została wyeksponowana we foyer Nowego Ratusza w Ostrawie.

więzi rodzinnych, utrata języka i tożsamości – informuje wystawa. – Poprzez powszechne zaszeregowanie romskich dzieci w szkołach specjalnych rząd komunistyczny dbał o zabezpieczenie taniej siły roboczej do najcięższych prac. Jak podają autorzy wystawy, po aksamitnej rewolucji Romowie w większości byli eliminowani z rynku pracy i spychani na margines społeczny. Dlatego większość z nich emigrowała do krajów, gdzie przyjmowano ich jak Czechów, i tam osiadali, znajdowali pracę oraz integrowali się.

O historii Romów nie pisze się w czeskich podręcznikach szkolnych, a życie nauczyło tę grupę etniczną, że milczenie jest gwarancją przeżycia. Najważniejsze to nie mówić, bo słowa można przekręcić i użyć przeciw tobie – twierdzą autorzy wystawy: Komitet Odszkodowawczy ds. Romskiego Holocaustu oraz Jan Hauer, Markus Pape i Čeněk Růžička. Dodajmy, że wystawa jest przygotowana w trzech wersjach językowych – czeskiej, niemieckiej oraz angielskiej.

(mro)

Jaki wybrać zegarek?

Aby sprawdzić, która godzina, niekoniernie musimy spoglądać na zegarek. Rolę czasomierza może równie dobrze pełnić komórka lub ekran komputera. A jednak zegarek to bardzo istotny element mody męskiej. Świadczy o guście, pasjach czy statusie materialnym właściciela. Właściwie dobrany zegarek podkreśli oso-

bowość męzczyzny, zdradzi jego upodobania. A oferta zegarków jest ogromna. Wybierać można pomiędzy zegarkami klasycznymi, sportowymi i zegarkami fashion.

Zegarki klasyczne mają na ogół okrągłą kopertę w stalowym lub złotym kolorze. Na eleganckiej tarczy widać delikatne wskazówki, cyfry albo indeksy i ewentualnie datownik, ale nie chronograf. Pasek wykonany jest z jakościowej skóry, czarnej lub brązowej. Zegarki sportowe charakteryzują się natomiast masywną budową, nowoczesnym wzornictwem i odważnymi kolorami, nawiązującymi na ogół do jakiejś konkretnej dyscypliny. Wyposażone bywają w chronograf, ale mogą też posiadać tachometr, monitor pracy serca, wyświetlacze LCD, kompas, mogą też wskazywać drugą strefę czasową. Takie zegarki mają specjalne systemy wstrząsoodporne i podwyższoną wodoszczelność. Paski zrobione są z elastycznego tworzywa. Niektóre zegarki sportowe nie mają funkcji dodatkowych, a do sportu nawiązują wyłącznie wzornictwem. Wybierają je głównie osoby uprawiają-

Fot. MAREK SANTARIUS

ce sport rekreacyjnie lub traktujące zegarek jako element, który pomoże im utożsamić się z ulubioną dyscypliną sportową. Zegarki fashion charakteryzują się nowoczesnym, oryginalnym wzornictwem. Mają najczęściej prostokątne koperty i rzucającą się w oczy stylistykę. Pochodzą często z pracowni wielkich kreatorów mody. To zegarki mające podkreślić indywidualny styl i oryginalny wygląd ich właścicieli. Nie wszystkim będą odpowiadać i nie do każdego mężczyzny muszą pasować.

Dobry zegarek nie musi być bardzo drogi. Zawsze jednak warto kupować zegarek w markowych sklepach z fachową obsługą. Na zegarki kosztujące parę koron, a wyłożone na straganach, obok pietruszki i ziemniaków, szanujący się mężczyzna nawet nie zwróci uwagi. (jb)

WITAMY

ELIZA JULIA – te dwa romantyczne imiona otrzymała córka państwa Ajki i Grzegorza Skupieniów z Jabłonkowa, która przyszła na świat 22 kwietnia br. Waga urodzeniowa: 3,4 kg, wzrost: 51 cm. Przy wyborze imion rodzice inspirowali się polską pisarką Elizą Orzeszkową, bohaterką musicalu „My fair lady” Elizą Doolittle oraz tytułową bohaterką sławnego dramatu Szekspira (mama dziewczynki jest nauczycielką języka angielskiego).

Eliza to skrócona forma angielskiego imienia Elisabeth, czyli Elżbieta. Imię to jest pochodzenia hebrajskiego i oznacza „Bóg jest moją przysięgą”.

Julia to imię starorzymskie, oznaczające przynależność do rodu Juliuszów. W Polsce w ostatnich latach staje się najczęściej nadawanym żeńskim imieniem.

Eliza obchodzi imieniny 14 czerwca i 17 sierpnia, Julia 22 maja i 10 grudnia.

RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk(a) rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przesyłać na adres: chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres redakcji.

Po radę do apteki

Jesień tradycyjnie kojarzy się z okresem grypy i przeziębień. Nie zawsze z katarzem czy bólem gardła trzeba iść od razu do lekarza. Apteki oferują nam dziś szeroki wachlarz medykamentów i suplementów żywności, które możemy nabyć bez recepty. Czy jednak orientujemy się w nich? Od wczoraj do końca tygodnia w wybranych punktach przebiega „Tydzień Aptek”, którego organizatorem jest tradycyjnie Czeska Izba Aptekarska, a tegorocznym tematem – profilaktyka przeziębień, grypy i chorób grypopodobnych. Farmaceuci udzielają rad, jak bronić się przed chorobami, jak wzmocnić odporność organizmu, udzielają informacji dotyczących szczepienia przeciwko grypie, leczenia na własną rękę, radzą z wyborem naturalnych środków przeciwko grypie. Zwracają też uwagę na ryzyka związane z wzajemnym oddziaływaniem leków używanych na choroby chroniczne z lekami przeciwo grypie.

Do projektu „Tydzień Aptek” włączyły się, wg informacji Izby, m.in. następujące apteki w naszym regionie:

- Cz. Cieszyn – Apteka św. Józefa przy ul. Jabłonkowskiej, apteka „Na Ostrawskiej”,
- Trzyniec – apteka Szpitala Trzyniec i „Oaza” przy ul. 1 maja,
- Karwina – „Eden” w Raju i „Aqua” w Nowym Mieście,
- Hawierzów – apteka szpitalna, „U Elišky” na Podlesiu oraz „Dr Max” koło stadionu zimowego,
- Bystrzyca – apteka „Herba”.

(dc)

Po nowym roku będzie inaczej

Reforma podatkowa, nowy kodeks handlowy, zmiany w zakresie wypłacania zasiłków dla bezrobotnych – to tylko niektóre regulacje, które ma zamiar wprowadzić obecna koalicja rządząca jeszcze przed końcem bieżącej kadencji.

Po nowym roku należy znów więc liczyć się na przykład z tym, że wraz z wejściem w życie znolizowanej ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym wielu ludzi, zamiast na tradycyjne zwolnienie z powodu choroby, zdecyduje się pójść na zwykły urlop wypoczynkowy. Przede wszystkim dlatego, aby nie stracić na tym finansowo. Zgodnie z ustawą bowiem przez pierwsze trzy dni choroby pracownikowi nie będzie przysługiwać żaden zasiłek. Do 14. dnia trwania choroby zasiłek będzie wypłacać choremu pracodawca w formie rekompensaty części wynagrodzenia, dopiero później na scenę wkroczy odpowiedni powiatowy zarząd ubezpieczeń społecznych. Co więcej – zasiłek wypłacany będzie wyłącznie za dni robocze. Dla osób mało lub średnio zarabiających może to być niemały problem. Choroba chorobą, ale jeśli trzeba, czynsz i energię opłacać trze-

ba, dzieci muszą jeździć do szkoły. Trzeba będzie nawet płacić za ewentualny pobyt w szpitalu – także w te dni, gdy nie będzie nam przysługiwać żaden zasiłek chorobowy...

Inna istotna zmiana dotyczyć będzie w 2009 roku bezrobotnych. Osoby zarejestrowane w urzędach pracy, a mające mniej niż 50 lat, będą pobierać zasiłek przez 5 miesięcy, o miesiąc krócej aniżeli w tym roku. Bezrobotnym w wieku od lat 50 do 55 zasiłek będzie przysługiwać przez 8 miesięcy, ludziom w wieku powyżej 55 lat – przez 11 miesięcy. Przez pierwsze dwa miesiące zasiłek będzie wynosić 65 proc. wynagrodzenia, przez kolejne dwa miesiące – 50 proc., potem – 45 proc. Dziś bezrobotny dostaje przez pierwsze trzy miesiące 50 proc. pensji, potem zaś 45 proc. Z jednej strony więc zasiłek będzie ciut wyższy, z drugiej strony jednak ludzie, którzy stracili pracę, będą mieli na znalezienie nowego zatrudnienia mniej czasu. Warto mieć to na uwadze. Nawet jeżeli żyjemy w błogim przekonaniu, że coś takiego, jak utrata pracy, w żaden sposób nie może nas dotknąć. (h)

CIEKAWOSTKI

Spalą polskie papierosy

Szwedzka służba celna zapowiada, że spali ok. miliona nieopodatkowanych polskich papierosów, których wartość rynkowa wynosi w tym kraju (po przeliczeniu) ok. 800 tys. złotych. Papierosy zostały zatrzymane przez celników na urzędach pocztowych na południu Szwecji. Są to tanie papierosy oferowane w Internecie przez polskich sprzedawców. Przesyłki z Polski przyszły na adresy ponad tysiąca szwedzkich nabywców. Służba celna zaproponowała ich zwolnienie po zapłaceniu akcyzy. Zdecydowało się na to zaledwie 165 osób, pozostałe nie zareagowały na ofertę, godząc się z utratą pieniędzy wypłaconych polskim sprzedawcom i stratą samych papierosów.

Kosmos

pachnie wołowiną

Przestrzeń kosmiczna pachnie smażoną wołowiną, gorącym metalem oraz spawanymi elementami karoserii motocykla. Agencja kosmiczna NASA zleciła naukowcom z firmy Omega Ingredients odtworzenie zapachu kosmosu, który będzie wykorzystywany w treningach dla astronautów. – *Mamy trochę przesłanek, które pozwalają przypuszczać, jak pachnie kosmos, ponieważ astronauta ci powracający do wnętrza stacji po pracach prowadzonych na zewnątrz deklarowali, że czuli przy zmianie kombinezonu bardzo specyficzne zapachy: smażony stek, rozgrzany me-*

tal lub nawet zapach towarzyszący spawaniu – mówi chemik Steven Pearce, któremu NASA zaproponowała współpracę po wystawie artystycznej, na której przedstawił zapach stacji kosmicznej Mir.

Kucharze o medale

Do jutra trwa we wschodniemieckim Erfurcie Olimpiada Kulinarna z udziałem 1,6 tys. kucharzy z ponad 50 krajów świata. Kucharze i cukiernicy rywalizują w dwóch dyscyplinach. W konkursie kuchni gotującej trzeba przygotować trzydaniowe menu. Tzw. wystawa zimnych talerzy to z kolei konkurs na wykonanie i zaaranżowanie przystawek i deserów. Nagrodami są medale. W Erfurcie gotują, pieką, flambirują i garnirują zespoły reprezentujące kraje, regiony oraz... siły zbrojne. Honoru polskiej kuchni broni m.in. ekipa kucharzy Wojska Polskiego.

Pamiątki z Titanica za chleb

Ostatnia żyjąca pasażerka Titanica, słynnego transatlantyku, który zatonał podczas dziewięcioletniego rejsu w 1912 r., wyprzedaje na aukcji pamiątki, żeby mieć pieniądze na opłacenie domu opieki społecznej – podały brytyjskie media. Millvina Dean jako 2-miesięczne dziecko została w worku spuszczonego z pokładu tonącego liniowca do łodzi ratunkowej. Wśród ok. 700 ocalałych byli też jej matka oraz 2-letni brat, ale ojciec zginął.

SMACZNEGO

Zapiekanka z serem, groszkiem i oliwkami

Składniki: 70 dag ziemniaków, 2 cebule, 20 dag zielonego groszku, 20 dag sera z niebieską pleśnią, szklanka śmietany, 4 jajka, 10 dag czarnych oliwek bez pestek, 2 łyżki posiekanego koperku, 2 łyżki masła, 2 łyżki tartej bułki, 2 ząbki czosnku, sól i pieprz.

Przygotowanie: Ziemniaki szorujemy, gotujemy w mundurkach na półtwardo. Ostudzamy, obieramy, kroimy w plasterki. Cebule obieramy, kroimy na talarki, rozdzielamy na pierścienie i wrzucamy razem z groszkiem do osolonego wrzątku. Blanszujemy ok. 3 minut, osączamy. Żaroodporną formę smarujemy masłem i obsypujemy tartą bułką. Wkładamy ziemniaki, przesypując je groszkiem, cebulą oraz rozkruszonym serem pleśniowym i pokrojonymi na półowki oliwkami. Śmietanę roztrzepujemy z jajkami, przeciśniętym przez praskę czosnkiem i sporą szczyptą pieprzu. Wszystko polewamy masą jajeczną i zapiekamy 30 min. w temp. 180 st. C. Przed podaniem posypujemy posiekanym koperkiem. (dc)

Źródło: mojegotowanie.pl

UWAGA! Zachęcamy Szanownych Czytelników do nadsyłania własnych, ciekawych i sprawdzonych przepisów kulinarnych. Do przepisu prosimy dołączyć zdjęcie gotowej potrawy. Najciekawsze propozycje wydrukujemy na łamach „Głosu”. Przepisy należy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz.

ALE HECA

W autobusie: – Niech pan powiemy swojemu synowi, żeby nie naśladował wszystkiego, co robimy! – Franeczku, przestój robić z siebie gupka!

★ ★ ★

Szpital. Po porannym obchodzie do gabinetu wchodzi dochtór i mówi do kolegów-dochtorów:

– Uśmiejcie się, jak wóm powiym, kiery umrzy!

★ ★ ★

Prziszel chłop do dochtora i mówi:

– Moja baba se ubzdurata, że je kuróm.

– Jak downo już tak je?

– Na osiyim miesięcy.

– I dziepro teraz pan przichodzi?

– Przyszlebych prędzej, ale przez zime były wajca strasznie drogi, a my sóm bezrobotni.

★ ★ ★

Prziszla baba do dochtora, mówi:

– Panie dochtorze, pies mie ugryz.

– A kaj was ugryz?

– Na kole targu.

WTOREK 21 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Tata lew 8.45 Fifi - Przeziębiony Trzmiełik 9.00 Jedyne przedszkole 9.30 Legenda Nezha - Magiczna wieża 10.00 Moda na sukces (s.) 10.45 Sąsiedzi - Przysługa za przysługę 11.15 Celownik 11.20 W-skiersi 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Tak jak w Unii 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Podróżnik - Słonice z Tsa-vo 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Wiadomości 15.14 Bądź modna 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Mrówki w samolocie (film kanad.) 22.00 Wydział zabójstw 22.25 Z euro w kieszeni 23.10 Rodziców się nie wybiera 23.40 10,5 w skali Richtera 1.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 1.25 Notacje - Eugeniusz Mróz.

TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 7.15 Obóz wśród gór 7.40 Przygody Goździka Ogrodnika - Dzień sportu 8.00 Pytanie na śniadanie 10.15 M jak miłość (s.) 11.10 Codzienna 2 m 3 11.40 Rezerwat namietności - Pierwsze kroki 12.40 Harry i Hendersonowie - Piękna i bestia 13.10 Szczęście lata 14.10 Everwood (s.) 14.55 Z kabaretowego archiwum 15.10 M jak miłość (s.) 16.05 Dzieciaki górą 17.00 Bulionerzy - Bezrobotni 17.30 Nie ma to jak hotel 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.35 Kocham kino - 100 lat kina w Polsce 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.35 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.40 Czas honoru - bohaterowie - Bronek i Wanda 22.50 Liga Mistrzów - Skróty 23.30 Basra - Upadek miasta 0.00 Nie ma już takich, jak Mandela 0.30 Panorama 0.50 Oskarżony.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.10 Korespondent TVP o poranku 7.45 Aktualności 7.50 Kto to? co to? 8.03 Gość poranka 8.18 Przegląd portali internetowych 8.35 Info poranek 8.45 Schlesien Journal 9.48 Przegląd prasy 9.55 Biznes - otwarcie dnia 12.07 Pięć minut dla zdrowia 13.06 Raport z Polski 14.07 Biznes 14.45 Pięć minut dla zdrowia 15.11 Raport z Polski 15.46 Serwis kulturalny 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Relacje 17.00 TV Katowice poleca 18.00 Aktualności 18.45 Mam świetną pracę 19.00 Propozycje do śląskiej listy przebojów 19.10 Bliżej natury 19.40 Punkt widzenia 19.55 TV Katowice zaprasza 20.09 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.51 Biznes 23.45 Czy ktoś ma jakiś plan? 0.45 Minęła 20-ta 1.31 Telekurier bliżej ciebie 1.50 Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Dotyk anioła - Pokaż mi drogę do domu (s.) 9.00 Miodowe lata - Honor Albatrosa 10.00 Rodzina zastępcza plus - Droga kobiet 11.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Sue Thomas - Słyszające oczy FBI 13.00 Fabryka Gwiazd 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.40 Miodowe lata - Nowy hymn 17.30 Fabryka Gwiazd 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Aniołki Charliego (film USA) 22.20 Transamerika 0.30 Fala zbrodni - Robotka dla zawodowca 1.20 Ale kasa 2.20 Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Przyspieszony czas 9.15 Historie z przyrody 9.30 Dyspozytor (s.) 10.25 Piosenki i tańce 10.55 Niebo, piekło, raj (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina, szkoła i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Potyczki Amy (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Nauka jest zabawna 16.15 Program dyskusyjny 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Dom - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Taxi 20.35 Moja rodzina (s.) 21.05 Śladami gwiazd (cykl dok.) 21.35 Wszystko party (talk show) 22.25 Retro (mag.) 22.55 Losowanie Szczęśliwej 10 23.00 Zabójcze tango (film USA) 0.50 Córki McLeoda 1.35 Podróż po Litwie.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Kosmopolis (mag.) 9.40 Mity i fakty historii: Król Herod (cykl dok.) 10.30 Alois Simandl Piños 11.00 Hobby magazyn 11.25 AZ-kwiz 12.00 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Boisko 7 (pr. dla dzieci) 14.55 Podstawy 15.25 Wędrująca kamera 15.50 Czar Afryki (cykl dok.) 16.15 Paul Klee (dok.) 17.05 Poszukiwacze czasu 17.25 Tajemnicza mowa pieniędzy (pr. cykl.) 17.40 72 imiona czeskiej historii (pr. cykl.) 18.00 Klucz (mag.) 18.30 Babel (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.10 Adult English Zone 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Dzieci z inkubatora (dok.) 20.25 Studio piłki nożnej: Juventus Turyn - Real Madryt 23.45 Śpiewanie na farmie 0.25 Wieczór na temat... Brno 2.25 Wieczny Lenin.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Ostry dyżur (s.) 9.30 Gwiazda (film USA) 11.25 Ulica (s.) 12.10 Sue Thomas: Słyszające oczy FBI (s.) 13.10 Diabli nadali (s.) 13.40 Wszyscy kochają Raymonda (s.) 14.10 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.05 Gwiezdne wrota (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.25 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.15 112 (mag.) 22.55 Azyl (film USA) 1.10 Nocny kurs (s.) 2.35 Poradnik domowy.

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) 7.10 Dzieciół Woody (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.35 Will & Grace (s.) 8.05 Przyjaciele (s.) 8.35 Nieustraszone (s.) 9.40 Siódme niebo (s.) 10.40 Na czym zależy (s.) 11.20 To morderstwo, napisała (s.) 12.30 Pomoc domowa (s.) 13.05 Nowojorscy gliniarze (s.) 14.05 Chameleon (s.) 15.05 Will & Grace (s.) 15.35 Jordan (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Ojciec pilnie poszukiwany 22.25 Uwaga, faceci! (s.) 23.25 Kości (s.) 0.25 Sprawa dla dwu (s.) 1.35 Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 22 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Strażak Sam - Dobra forma na pokaz 8.45 Małe zoo Lucy - Opowieść o niedźwiedziu Borysie 8.55 Świnka Peppa - Kapitan tata 9.05 Domisie - Nie zabieraj, co nie twoje 9.30 Zagubieni z lotu 29 - Dołek 10.00 Moda na sukces (s.) 10.50 300% normy (teleturniej) 11.20 Celownik 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Siła z natury 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Atom - Klucz do zagadek kosmosu 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.15 Ogród z duszą 15.45 Między mamami 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Gdzie jest moje dziecko? (film USA) 22.00 Wydział zabójstw 22.25 Bronisław Wildstein przedstawia 23.25 Jak mamę kocham, nie kłamie II (film franc.) 1.15 Siedmiu wspaniałych - Świadek 2.00 Notacje - Stanisław Janicki.

TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 7.10 Niezlomni 7.15 Znaki czasu 7.40 Przygody Goździka Ogrodnika - Wielki pokaz latania 8.00 Pytanie na śniadanie 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Święta wojna - Hanyś dance 11.40 Rezerwat namietności - Elsa 12.40 Kolo fortuny 13.10 Nostradamus 14.05 Everwood (s.) 15.00 M jak miłość (s.) 16.00 Mini szansa - Szymon Wydra i zespół Carpe Diem 16.55 Bulionerzy - Dziecko sukcesu 17.30 Nie ma to jak hotel 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Wideoteka dorosłego człowieka 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.30 Atletico Madryt : FC Liverpool - Liga Mistrzów 22.50 Liga Mistrzów - Skróty 23.30 Czas honoru - bohaterowie - Janek 23.35 Tajemnice austriackiej piwnicy 0.30 Panorama 0.50 Gang braci (film kop.) 2.25 Smaczne Go! Renata Danciewicz.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.41 Korespondent TVP o poranku 7.17 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Kto to? co to? 08.45 Zaolzie 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.01 Biznes 16.45 Aktualności 17.00 Raport z akcji 18.00 Aktualności 18.45

Ślązaków portret własny 19.00 Propozycje do śląskiej listy przebojów 19.10 Ludzie i sprawy 19.40 Wokół nas 19.55 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.51 Biznes 23.45 Świat bez imperium 0.44 Minęła 20-ta 1.31 Telekurier bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Dotyk anioła 9.00 Miodowe lata - Nowy hymn 10.00 Rodzina zastępcza plus - Czas uniesień 11.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 11.30 Samo życie 12.00 Sue Thomas - Słyszające oczy FBI 13.00 Fabryka Gwiazd 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.40 Miodowe lata 17.30 Fabryka Gwiazd 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie 20.00 Świat według Kiepskich - Zacięta płyta (s.) 20.30 Agentki - Pogromcy duchów, czyli kazamaty 21.30 Gorąca laska (film USA) 23.50 Daleko od nosy 0.20 Ranking Gwiazd 1.20 Ale kasa 2.20 Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Telewarieté 10.20 Kogoś brakuje przy stole (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina, szkoła i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Potyczki Amy (s.) 15.25 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Ja i moja rodzina (s.) 16.05 Futuroskop 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.30 Pod pokrywką (mag. kul.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.58 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 List do Ciebie 21.00 Josef Bek (dok.) 21.55 Talk show M. Jilkovej 22.45 Losowanie Sportki i Szansy 22.50 Poker (mag.) 23.20 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.25 Powieść kryminalna (film wł.) 0.50 Córki McLeoda (s.) 1.35 Czy mnie zechcecie?

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Babel (mag.) 9.35 Zabytki na sprzedaż 9.55 Paul Klee (dok.) 10.50 Na pływalni z E. Gruberową (talk show) 11.10 Dziennik lektur 11.25 AZ-kwiz 12.00 Dom - to sztuka (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.50 Reporterzy TVC 13.30 Kwiz dla dzieci 13.55 Tajemnice Toma Wizar-da (s.) 14.10 Nauka jest zabawna 14.35 Program dyskusyjny 14.50 Świat książek 15.15 Przeżył! 16.10 Rodzina, szkoła i ja 16.25 Diagnosta 16.45 Poradnik zdrowotny 16.50 Sedno 16.55 Zoom (mag.) 17.25 Port 17.50 Muzeum lalek i misiów 18.00 Nie mam pracy (mag.) 18.25 Historie domów (cykl dok.) 18.45 Czy mnie zechcecie? 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.10 Pique-nique (j. fran.) 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.25 Studio piłki nożnej: FC Chelsea - AS Rzym 23.45 731: Dwojaka interpretacja piekła (dok.) 0.10 Ekipa (dok.) 0.45 Nocny klub filmowy: Wystarczy być (film USA) 2.50 Teatr żyje! (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Ostry dyżur (s.) 9.30 Wczoraj i dziś (film USA) 11.35 Ulica (s.) 12.20 Sue Thomas: Słyszające oczy FBI (s.) 13.10 Diabli nadali (s.) 13.40 Wszyscy kochają Raymonda (s.) 14.10 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.05 Gwiezdne wrota (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Prywatne pułapki (s.) 21.30 Ścisłe tajne 22.05 Na własne oczy (pr. publ.) 22.55 Bez skazy (s.) 23.50 Agenci NCIS (s.) 1.10 Niewygodny świadek (film USA).

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) 7.10 Dzieciół Woody (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.35 Will & Grace (s.) 8.05 Przyjaciele (s.) 8.30 Malcolm w tarapatach (s.) 9.00 Blok (s.) 9.50 Siódme niebo (s.) 10.50 Na czym zależy (s.) 11.35 To morderstwo, napisała (s.) 12.30 Pomoc domowa (s.) 13.05 Nowojorscy gliniarze (s.) 14.05 Chameleon (s.) 15.05 Will & Grace (s.) 15.35 Jordan (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Kasia Brzydula (s.) 21.15 Top Star magazyn 22.25 Zabójcze umysły (s.) 23.25 Każdy sposób jest dobry (film USA) 1.45 Zadzwoń do jasnowidza.

POLONIA

WTOREK 21 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domisie - Dorosli 8.55 Moliki książkowe (mag.) 9.10 Schudnij 9.25 Podróżnik - Mama Lolo 9.45 Wideoteka dorosłego człowieka 10.10 Z archiwum IPN (mag.) 10.40 Ranczo (s.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Sportowy tydzień 13.15 Barwy szczęścia (s.) 14.05 To je to, czyli czeski wieczór 15.00 Forum 15.40 Droga do Charikar (reportaż zrealizowany w Afganistanie) 15.55 Recital na dwa głosy - Elżbieta Mielczarek i Marek Grechuta 16.30 Wojciech Cejrowski - bosko przez świat (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Domisie - Dorosli 17.35 Moliki książkowe (mag.) 17.50 Między Odrą a Renem 18.05 300% normy 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Komentarz - magazyn międzynarodowy 21.10 Barwy szczęścia (s.) 21.35 W stronę Polski - Jim Parton (dok.) 22.05 Biznes z gwarancją (mag.) 22.25 Forum 23.10 Sztuka dokumentu - Bogdan Dziworski (dok.) 23.35 Wideoteka dorosłego człowieka 24.00 Serwis Info Wieczór 0.10 Z euro w kieszeni 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Komentarz - magazyn międzynarodowy 2.55 Barwy szczęścia (s.) 3.20 Biznes z gwarancją (mag.) 3.40 Forum 4.20 W stronę Polski - Jim Parton (dok.) 4.50 Śniadanie na podwieczorek 5.45 Notacje - prof. Marek Kwiatkowski. Z pasją przez życie (dok.).

ŚRODA 22 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Zygzyki - Gwiazda piosenki 8.55 ZOO bez tajemnic (dok.) 9.05 Pora na doktora (mag.) 9.25 Made in Poland 9.50 Studio R - Mozaika, czyli baśń PRL-u (rep.) 10.15 Misja Gryf - Podziemny Szczecin (rep.) 10.40 Psi psycholog (dok.) 11.05 Zacisze gwiazd - Marysia Sadowska 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Komentarz - magazyn międzynarodowy 13.15 Barwy szczęścia (s.) 13.40 Biznes z gwarancją (mag.) 14.05 Tomasz Lis na żywo 15.00 W stronę Polski - Jim Parton (dok.) 15.25 Zaolzie 15.40 Pełnosprawni (mag.) 16.05 Misja Gryf - Podziemny Szczecin (rep.) 16.30 Studio R - Mozaika, czyli baśń PRL-u (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Zygzyki - Gwiazda piosenki 17.35 ZOO bez tajemnic (dok.) 17.50 Polska z bocznej drogi - Górale wracają do hal 18.05 300% normy 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Jeź Kleofas (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Tydzień Polski (mag.) 21.10 Egzamin z życia (s.) 21.55 Piasek w tryby. Jastrzębie 88 (dok.) 22.35 Tomasz Lis na żywo 23.30 Stadion (rep.) 24.00 Serwis Info Wieczór 0.10 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Jeź Kleofas (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan 2.25 Tydzień Polski (mag.) 2.55 Egzamin z życia (s.) 3.45 Piasek w tryby. Jastrzębie 88 (dok.) 4.25 Tomasz Lis na żywo 5.20 Sztuka dokumentu - Bogdan Dziworski (dok.) 5.45 Magazyn przechodnia - Plama (mag.).

CZWARTEK 23 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 8.45 Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 9.00 Raj (mag.) 9.25 Skarby nieodkryte 9.50 Szansa na sukces - Feel 10.45 E-lementarz (mag.) 11.00 Magazyn przechodnia - Plama (mag.) 11.10 Zaproszenie 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Tydzień Polski (mag.) 13.15 Egzamin z życia (s.) 14.05 Piasek w tryby. Jastrzębie 88 (dok.) 14.55 Bronisław Wildstein przedstawia 15.40 Sztuka dokumentu - Bogdan Dziworski 16.10 Raj (mag.) 16.35 Hurtownia książek (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 17.30 Od słów do głów (mag.) 17.45 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 18.15 Bzik kulturalny (mag.) 18.40 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Z daleka, a z bliska 21.15 Kłasyka dramatu - Sąsiedzi 22.45 Chutor Konne (dok.) 23.10 Bronisław Wildstein przedstawia 24.00 Serwis Info Wieczór 0.10 Bzik kulturalny (mag.) 0.35 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Z daleka, a z bliska 3.05 Kłasyka dramatu - Sąsiedzi 4.35 Chutor Konne (dok.).

PIĄTEK 24 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Budzik - Misie 9.00 Trzy Szalone Zera (s.) 9.25 Laboratorium XXI wieku (mag.) 9.50 Pomorskie krajobrazy - Znikające brzegi 2 10.10 Śladami Jana Pawła II - Papież trudnej wolności (rep.) 10.35 Z daleka, a z bliska 11.15 Polska z bocznej drogi - Górale wracają do hal 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Ziębice na weekend 13.10 Hity satelity 13.25 Kłasyka dramatu - Sąsiedzi 14.55 Chutor Konne 15.20 Obóz wśród gór 15.40 Okna sztuki - Leon Tarasewicz (mag.) 15.55 XIX Festiwal Kultury Ukrainkiej 16.45 E-lementarz (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Bajkonurr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 17.25 Śladami Jana Pawła II - Papież trudnej wolności (rep.) 17.55 Ziębice na weekend 18.20 Hity satelity 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Misiaki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Na dobre i na złe (s.) 21.30 Porozmawiaj z... 22.05 Kino Sąsiadów - Pociąg życia (film) 24.00 Serwis Info Wieczór 0.10 Ziębice na weekend 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Misiaki (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Na dobre i na złe (s.) 3.15 Porozmawiaj z... 3.45 Hity satelity 4.00 Kino Sąsiadów - Pociąg życia (film) 5.40 Śladami Jana Pawła II - Papież trudnej wolności (rep.).

ŻYCZENIA

Dnia 21. 10. 2008 mija 40. rocznica od chwili, kiedy państwo **ZOFIA i KAROL BURYJANOWIE** ze Suchej Górnej wkroczyli na wspólną drogę życia. Z tej okazji wiele błogosławieństwa Bożego, sił i zdrowia na dalsze lata życzą i za wszystko dziękują syn Roman i córka Halina z rodzinami. AD-133

*Najlepszy jest ten czas,
który mam przed sobą.*

Dzisiaj obchodzi zacy jubileusz 60-lecia urodzin

pan ALFRED KUBIENA

zamieszkała w Mostach koła Czeskiego Cieszyna. Z tej uroczystej okazji najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, wszelkiego powodzenia oraz samych słonecznych dni na dalsze lata składają żona oraz córki. Do życzeń dołącza mama. GL-621

WSPOMNIENIA

Kto w sercu żyje, nie umiera.

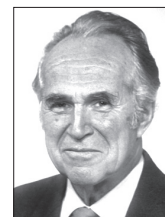

Dnia 21 października 2008 mija 3. bolesna rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. HELENY SZÜCS

z Wędryni nr 7. Wszystkich, którzy ją znali, o chwilę wspomnień, zadumy i modlitwy proszą córki i syn z rodzinami. GL-627

NEKROLOGI

W głębokim żalu podajemy do wiadomości, że w dniu 13. 10. 2008 zmarł w wieku 78 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek i Pradziadek

śp. mgr JAN CHMIEL

Zgodnie z wolą Zmarłego ostatnie pożegnanie odbyło się w najbliższym kręgu rodzinnym. Zasmucona rodzina. AD-132

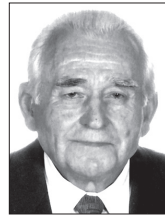

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 19. 10. 2008 zmarła po długiej chorobie w wieku 88 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. ANIELA WRANIKOWA

zamieszkała w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 23 października 2008 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Karwinie Kopalniach. W smutku pogrążona rodzina. RK-212

*Cieżko się z tobą pożegnać,
jeszcze trudniej bez Ciebie być,
lecz miłość śmiercią się nie kończy,
w naszych sercach ciągle będziesz żyć.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 19. 10. 2008 zmarł w wieku 78 lat nasz Drogą

śp. JAN BUJOK

zamieszkała w Wędryni. Pogrzeb odbędzie się 24. 10. 2008 o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy na cmentarzu w Wędryni. Zasmucona rodzina. AD-135

*Kto Cię znał, ten w dobrym wspomni,
kto kochał, nigdy nie zapomni.*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 17 października 2008 zmarła w wieku 91 lat nasza Kochana Siostra i Ciocia

śp. ANNA MECH

emerytowana nauczycielka, zamieszkała w Rychwałdzie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 25 października 2008 o godz. 10.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Rychwałdzie na cmentarzu miejscowym. Zasmucona rodzina. GL-625

CO W KINACH

KARWINA - Centrum: Gwiezdne wojny - Wojny klonów (21, 22, godz. 17.45); Nie zadzieraj z fryzjerem (21, 22, godz. 20.00); **Ex:** Once (22, godz. 15.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Opowieści z Narnii - Książę

Kaspian (21, 22, godz. 15.15); „Nestyda” (21, 22, godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** „Máj” (21, 22, godz. 17.30, 20.00); **JABLONKÓW:** Wall.e (22, godz. 17.00); **CIE-SZYN - Piast:** Świadectwo (21, 22, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00. **POLSKIE AUDYCJE:** Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

UWAGA nowi członkowie PZKO! - 1. Rajd Młodych PZKO-wców 28.

**Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ**

docieplenie elewacji

**przyjmujemy zlecenia na 2008 r.
kom. 776 218 494, 608 556 915**

SWABUD-INSIDE

tyniki i wylewki (potęry)

wykonywane maszynowo

kom. 774 278 457

**Szybka i fachowa realizacja
zleceń.**

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

10. Zbiórka o godz. 10.30 na dworcu kolejowym w Mostach koło Jabłonkowa. Informacje oraz zgłoszenia - rdario@centrum.cz, www.pzko.cz, tel.: 605 334 655, termin zgłoszeń do 22. 10.

PTTS „BŚ” - zaprasza 25. 10. na kładzenie wieńców pod Kikulą. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 8.20 do Boconowic. Inf.: 599 525 435.

RYCHWAŁD - MK PZKO zaprasza 25. 10. o godz. 15.30 na „Jesienny wieczór świetlicowy” do Domu PZKO. W programie: prelekcja Wiesława Chrzyszczaka pt. „Ekspedycja wysokogórska - Himalaje 2005” oraz smażenie stryków.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 22. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

DĄBROWA, PORĘBA - MK PZKO zapraszają na świetlicę jesienną 25. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego w Dąbrowie. W programie teatrzyk „Bajka”, na który zapraszają dzieci i dorosłych.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - zaprasza zainteresowanych na spacer po Błędowicach 23. 10. Zbiórka o godz. 8.45 przy polskiej szkole.

LESZNA DOLNA - MK PZKO oraz Klub Seniora zapraszają 22. 10. o godz. 16.00 na prelekcję inż. Francka pt. „Tajemnice Indonezji” do Domu PZKO.

KARWINA RAJ - Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 21. 10. o godz. 15.30.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Zwiedziliśmy Peru

Spotkania klubowe są stałą pozycją w kalendarzu imprez MK PZKO w Stonawie. Pierwsze powakacyjne spotkanie odbyło się w sobotę 20 września. Dzięki życzliwości inż. Zygmunta Rakowskiego „zwiedziliśmy” najpiękniejsze i najciekawsze miejsca Peru. Prelegent uzupełniał swoje opowiadanie o tym egzotycznym kraju zdjęciami i mapkami. Znajomość tematu, świetna prezentacja multimedialna zachwyciły wszystkich uczestników. Przybyszowi do tego kraju na południowej półkuli trudno zrozumieć, że woda w zlewie leje się w odwrotnym kierunku, że na niebie oglądając można inne gwiazdy, wieje od Pacyfiku zimny wiatr i piękne plaże są puste, bo mgły i stosunkowo niska temperatura, ok. 15-17 st. C, nie pozwalają na kąpiel.

Razem z grupą wycieczkowiczów z Zaolzia po 14-godzinnym locie wylądowaliśmy w stolicy Peru - Limie. A potem już wyruszyliśmy autostradą Pan Amerykan do miast peruwiańskich, które, niestety, są na wskroś hiszpańskie. Hiszpańscy konkwistadorzy zniszczyli wszystkie pamiątki i zabytki kultury tubylców, skradli też całe złoto. Zdobycy wybudowali chrześcijańskie świątynie, klasztory i pałace w stylu hiszpańskim. W żadnym z peruwiańskich muzeów nie ma pamiątek dokumentujących świetność i doskonałość sztuki Inków. Ocalały jedynie kamienne budowle, ponieważ nie sposób ich wyburzyć. Pomimo tego Peruwiańczycy nie ży-

wią nienawiści do Hiszpan, a wielu z nich to właśnie ich potomkowie.

Oglądaliśmy na zdjęciach sławne malowidła w Nazca, które ongiś pokazywał Erik von Däniken w swoim filmie i twierdził, że takie dzieła potrafili stworzyć tylko przybysze z kosmosu. Każde zdjęcie budziło zachwyt bez względu na to, czy to były wulkany, zaśnieżone szczyty andyjskich sześciotysięczników, najgłębszy kanion świata, lot kondora, rzeka Urubamba i jej dolina, źródła Amazonki czy jezioro Titicaca. Trudno nam było pojąć, jak i z czego żyją ludzie na pływających wyspach trzciniowych lub w kamiennych wioskach wysoko w górach, gdzie brak wody i przede wszystkim tlenu. Zawitaliśmy także do legendarnego miasta Inków Machu Picchu.

Przewodnikiem wycieczki, w której uczestniczył nasz prelegent, był Peruwianin Paweł, który świetnie mówił po polsku. Okazało się, że jego matką jest Polka. Wspomnieliśmy więc też o polskich akcentach w Peru, takich jak np. najwyższa położona kolej żelazna na świecie budowana przez inż. Ernesta Malinowskiego na wys. 4769 m n.p.m., A. Miecznikowski był budowniczym pierwszej drogi kołowej w Peru, pracują tam polscy księża i zakonnicy. Dokonania Polaków zostały uhonorowane pomnikiem w Limie.

Zwiedziliśmy z panem Zygmuntem miejsca, które znamy tylko z mapy lub opowiadań. Serdecznie dziękujemy mu za to. (H.Ż.)

OKIN Outsourcing w Ostrawie

poszukuje kandydatów na stanowisko:

Technical and administrative support for Repair team

Wymagania:

- bardzo dobra znajomość języka angielskiego
- bardzo dobra znajomość języka polskiego
- doświadczenie w pracy z komputerem (pakiet MS Office, e-mail)
- samodzielność i umiejętność pracy w zespole
- umiejętność praktycznego stosowania nabywanej wiedzy
- komunikatywność

Oferta:

- udział w projekcie międzynarodowym
- interesujące wynagrodzenie
- benefity firmowe
- możliwość doskonalenia znajomości języka
- ciekawa praca w młodym, dynamicznym zespole
- atrakcyjne warunki pracy

Kandydatów prosimy o nadsyłanie CV w języku czeskim oraz angielskim na adres: valerie.kralova@okin.eu

▲ Zarząd MK zaprasza na spotkanie z redaktorem naczelną „Głosu Ludu” i przedstawicielami wydawcy 21. 10. o godz. 16.30 do siedziby Koła.

CO ZA OLŻĄ

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

Płaskie dachy z papy termozgrzewalnej, długoletnie gwarancje.

Firma „**NEW SYSTEM DACH**”, Cieszyn, ul. Brożka 13/1, tel.: +48 0601 532 642, + 48 33 8525 608.

WYSTAWY

BIBLIOTEKA MIEJSKA Cz. Cieszyn Sibica „Minigaleria Na Płocie”: zaprasza 22. 10. o godz. 17.00 na wernisaż wystawy haftu krzyżykowego Kółka Haftowego działającego przy Bibliotece Publicznej miasta Rydułtowy pt. „Igła & nitka”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

PILNIE WYNAJMIEMY!

Magazyn o powierzchni 5000 m² w Bielej (35 km od Czeskiego Cieszyna). Możliwa również obsługa logistyczna, Co-packing. Inf.: 0048 694 453 188, 0048 338 734 034.

Przepiękne bramki Mário Lička i Ondřeja Ficka

I LIGA PIŁKARSKA

OSTRAWA 5:4
BOHEMIANS (3:2)

Bramki: 37. i 43. Lička, 48. i 73. Střihavka, 40. Otepka - 9. Kincl, 14. Macháček, 52. Galbavý, 89. Fenyk. Sędziował Kocourek. Ostrawa: Vašek - Řezník, Neuwirth, Bolf, Tchuř - Marek, Otepka, Galásek, Mičola (73. Wojnar) - Lička (78. Zeher), Střihavka. Kixy bramkarza Vaška wzmogły dramaturgię meczu na Bazalch. W zawałowym pojedynku brał też udział wychowanek Trzyńca, pomocnik Petr Wojnar. Gwiazdą był jednak Mário Lička, którego „nożyce” na 3:2 były z kategorii majstersztyków.

W innych meczach: Przybram - Zlin 3:0, Teplice - Ml. Bolesław 2:3, Žižkov - Brno 1:1, Slavia - Kladno 5:0, Cz. Budziejowice - Olomuniec 1:1, Pilzno - Sparta 1:1. Wczoraj (po zamknięciu tego numeru) Liberec podejmował Jablonec.

II LIGA PIŁKARSKA

KARWINA 2:1
FULNEK (1:0)

Bramki: 18. Milosawljew, 57. Ficek - 54. Švec. Sędziował Drábek. W. 2570. Karwina: Blaha - Hoffmann, Jelić, Buryán, Juska - Macek, Ficek,

Radim Krása w pojedynku z kapitanem Karwiny Martinem Opicem.

Dittrich, Milosawljew (72. Jursa) - Sourada (40. Richter), Opic (88. Jurroszek). Pierwsza połowa należała do Karwiny, która tylko sporadycznie wypożyczyła piłkę rywalowi z Fulneka. Z mnóstwa soczystych akcji zajął się dopiero współpraca Sourady i Milosawljewa, po której bałkański pomocnik technicznym strzałem pokonał bramkarza Pospěcha. Goście zwiększyli obroty po zmianie stron. Widmo pozostania na dnie tabeli zmusiło fulneckich piłkarzy do maksymalnego wysiłku. Wyrównał głową Švec, ale za trzy minuty Ficek przepięknym uderzeniem z 30 m przywrócił prowadzenie Karwinie. W 85. minucie Opic zmarnował swoją szóstą czystą okazję i gdyby nie ofiarności stopera Buryána w końcówce meczu, Fulnek sięgnąłby po remis. Karwiński obrońca w zamieszaniu podbramkowym wyczyścił pole karne,

stania na dnie tabeli zmusiło fulneckich piłkarzy do maksymalnego wysiłku. Wyrównał głową Švec, ale za trzy minuty Ficek przepięknym uderzeniem z 30 m przywrócił prowadzenie Karwinie. W 85. minucie Opic zmarnował swoją szóstą czystą okazję i gdyby nie ofiarności stopera Buryána w końcówce meczu, Fulnek sięgnąłby po remis. Karwiński obrońca w zamieszaniu podbramkowym wyczyścił pole karne,

w dużym stopniu pomagając swojemu golkiperowi.

HFK OŁOMUNIEC 1:1
TRZYNIEC (1:1)

Bramki: 16. Lukášek - 20. Doubek. Sędziował Ardeleánu. W. 490. Pojedynek dwóch zespołów, które w ostatnich kolejkach borykały się ze zniżką formy, zakończył się sprawiedliwym podziałem punktów. Obie bramki padły po rzutach różnych. Na 1:0 trafił Lukášek, wyrównał Doubek. Trzyńczanom w II połowie zabrakło trochę szczęścia. Joukl z rzutu wolnego wycelował dobrze w okienko, olomuniecki bramkarz popisał się jednak skokiem w stylu Sandokana - łapiąc brawurowo piłkę.

W innych meczach: Hradec Kr. - Witkowitz 1:1, Slowacko - Bohemians 0:2, Ujście n. Ł. - Sparta B 3:2, Dukla - Most 0:0, Jihlava - Čáslav 1:0. Lokaty: 1. Jihlava 25, 2. Bohemians 23, 3. Čáslav 23, 4. Trzyńec 16, 10. Karwina 15 pkt.

DYWIZJA E

ORŁOWA 1:0
W. KARLOWICE (0:0)

Bramka: 48. Kopel. Orłowa: Szarowski - A. Věčerek, Průík, F. Kadlčák, Hübner - Sochora - Kušník (68. P. Lička), Z. Kadlčák (78. Skáče-

lík), Hrdina - Kopel (76. Stračánek), Bajzath. Ostatni zespół tabeli nastawił się w Orłowej na „obronę Częstochowy”, ale z defensywną taktyką wskórał niewiele. Trzy punkty zapewnił Slavii z rzutu karnego Kopel. W II połowie w poprzeczkę huknął Patrik Lička.

HAWIERZÓW 2:0
FRENSZTAT p. R. (1:0)

Bramki: 18. Šrámek, 57. Bartoš. Hawierzów: Eliáš - Valový, Škoda, Šrámek, Hančín - Giňa (71. Lakatos), Frait, Kisel, Holý - Bartoš (82. Orlický), Starý (89. Kolek). Obowiązkową wygraną załatwili dla gospodarzy Šrámek (z karnego za podcięcie Frait) i Bartoš (wślizgiem z dośrodkowania Valovego). Zwycięstwo Indian mogło być dużo wyższe, ale Starý z 3. metra fatalnie spudłował, zaś w kilku innych okazjach dobrze spisał się wałaski bramkarz.

W innych meczach: Benesów D. - Hranice 2:0, Brumow - Rymarzów 1:1, Krawarze - Poruba 0:1, M. Albrechtice - Bystrzyca p. H. 1:0, Szumperk - W. Losiny 2:2, W. Międzyrzecze - Slavičín 3:6. Lokaty: 1. Slavičín 29, 2. Hawierzów 20, 7. Orłowa 18 pkt. **Dziś (15.30):** Orłowa - Frensztat p. R. (zaległy mecz 9. kolejki).

JANUSZ BITTMAR

Banik rozbił Tatrę

EKSTR. PIŁKARZY RĘCZNYCH

KARWINA 43:22
KOPRZYWNICA (17:11)

Karwina: Mrkva, Lefan - Pavlíček 2, Brož 2, Vančo 6, Sliwka 4/2, Heinz 3, Faith 6, Šulc 4, Mrózek 1, Kružík 5, Hastík 4, Korňa 3, Požárek 3.

Różnicą klasy wygrali szczypiorniści Banika Karwina z dynamicznie, ale też naiwnie grającym przeciwnikiem z Koprzywnicy. Goście załamali się w drugiej połowie, po tym, jak zaprzepaścili przewagę liczebną. Banik nawet w osłabieniu zdobył trzy gole, systematycznie umacniając swoją dominację w meczu.

W pozostałych spotkaniach 7. kolejki: Dukla - Zubrzy 35:24, Hustopeče - Přezšův 21:24, Jiczyn - Trzeboň 25:23, Lowosice - Pilzno 29:23, Bystrzyca p. H. - Hranice 28:28. Lokaty: 1. Přezšův 12, 2. Karwina 8 pkt. **Jutro:** Jiczyn - Karwina (18.00). (jb)

Viktor Hastík zdobył w meczu cztery gole.

I LIGA HOKEJA

HAWIERZÓW 2:4
CHOMUTÓW

Tercje: 0:2, 2:2, 0:1. Bramki i asysty: 24. Sikora (Piecha, Velecký), 27. Zeliska (Piecha, Huhto) - 1. Mika (Pulpán, Skořepa), 16. Domin (Jíra), 29. Hašek (Jeslínek, Charousek), 34. Jíra (Mikšovič, Domin), 60. Hašek. Sędziował Směták. Kary 5:5,

II LIGA HOKEJA

ORŁOWA 7:1
PRZERÓW

Tercje: 1:1, 3:0, 3:1. Bramki i asysty: 14. Grygar (Kraft), 22. Potočný (Machálek), 23. Blatoň (Samiec), 37. Miňářík (Škatula, Machálek), 41. Dušek (Grygar), 46. Mintěl (Grygar, Dušek), 57. Blatoň (Kotásek) - 10. Sprušil (Pała).

wykorzystane 2:1. W. 849. Hawierzów: Čech - Štefanka, Evan, Huhto, Novák, Hegegy, Andersons, Klimeš - Seman, Vala, Velecký - Brynecký, Zeliska, Hlouch - Sikora, Najdek, Daneček - Haas, Piecha, Vozdecký.

Wczoraj (po zamknięciu tego numeru) Hawierzów prezentował się na lodzie Vrchlabí.

W pozostałych meczach 11. kolejki: Szumperk - Wielkie Międzyrzecze 6:1, Szternberk - Opawa 0:7, Hodonin - Žďár n. S. 6:5, T. Brno - Uničov 2:6, Prošćejów - Pelhřimův 3:5.

Lokaty: 1. Opawa 26, 2. W. Międzyrzecze 25, 3. Hodonin 25, 4. Orłowa 24 pkt. **Jutro:** Wsecin - Orłowa (18.00). (jb)

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: 5. liga pod znakiem remisów

M. WOJEWÓDZTWA

CZ. CIESZYN 1:1
P. POŁOM (0:0)

Bramki: Zabelka - Koňušák. Cz. Cieszyn: Reš - Sostřonek, Blažek, Rac, Popelka - Fizek, Čelůstka (80. Pšzczolka), Mendrok, Hradečný (60. Zabelka) - Martinek, Šmahaj. Cieszyńscy stracili dwa punkty, gdyż rywal był do ogrania. Na 1:1 wyrównał po akcji indywidualnej Zabelka, ale na tym się skończyło. Gospodarze zagrali drętwo, bez wiary w swoje umiejętności.

JAKUBCZOWICE 1:1
OLBRACHCICE (0:1)

Bramki: Škopek - Wojtyna. Olbrachcice: Hekera - Čoček, Neuman, Szmek, Dorozlo - Čubok (63. Stachel), Sikora, Míčka, Vagner

(83. Smékal) - Novák, Wojtyna. Banik był na boisku faworyta rozgrywek pod nieustannym ostrzałem, świetnie bronił jednak Hekera. Wojtyna wprawdzie ze sporadycznej akcji zapewnił gościom prowadzenie, ale cała II połowa należała do Jakubczowic. Wyrównującą bramkę poprzedził błąd w komunikacji pomiędzy Hekerą a Neumanem. Potwierdziło się, że okrzyk „mam” jest zazwyczaj zwiastunem problemów.

N. JICZYN 3:3
L. PIOTROWICE (0:1)

Bramki: Černoč 2, Dědík - O. Anastazovský, Šuster, Urban. Piotrowice: Sabela - R. Klimek, Směták, Bernatík, Mich. Pavlík (P. Klimek) - Pacanovský (58. Lukan), Miko, O. Anastazovský, Urban - Šuster, Hanusek (87. Skřížovský). Gości skrzywdzili sędziowie, którzy w 89.

minucie dopatryli się spalonego w momencie, kiedy z głębi pola do bramkowej główki dochodził Miko. Lokomotywa ze stanu 3:1 doprowadziła do remisu 3:3 (wyrównał głową Urban) i strzał Miki byłby golem za trzy punkty. Lider tabeli od 83. minuty bronił się na swoim boisku z największym trudem.

KRNÓW 1:1
BOGUMIN (1:1)

Bramki: Klement - Neuwirth. Bogumín: Skupeň - Kempný, Věčerek, Fluxa, Košťál (66. Kukuliač) - Sittek, D. Štverka, Kornak, Kubinski, Ciesarik (55. Anastazovský) - Neuwirth. To był dobry mecz w wykonaniu gości, którzy w 83. minucie otarli się o zwycięstwo. Neuwirth jednak oko w oko z bramkarzem uderzył swoją słabszą prawą nogą i niecelnie. Na 0:1 trafił Neuwirth z podania Sittka lewą nogą pod po-

przeczkę, gospodarze wyrównali z karnego (faulował Kempný).

W innych meczach: Petrkowice - Wracimów 2:1, Oldrzychów - Liskowice 3:1, Bohuslawice - Bruntal 1:2, Frydlant - Haj 2:1. Lokaty: 1. N. Jiczyn 27, 2. Jakubczowice 24, 3. Cz. Cieszyn 23, 4. Olbrachcice 23, 5. Piotrowice 22, 8. Bogumín 19 pkt.

I A KLASA - GR. B

Sucha G. - Stonawa 1:1, Dzieńmorowice - Libhošť 3:1, Przybor - Šmilowice 2:1, Lutynia D. - St. Biela 1:1, Bystrzyca - Czeladna 0:2, Brzusperk - St. Miasto 3:0, Lichnow - Raszkowice 0:2. Lokaty: 1. Czeladna 29, 2. Šmilowice 25, 3. Dzieńmorowice 24, 4. Bystrzyca 18, 6. Lutynia D. 17, 12. Stonawa 8, 13. Sucha G. 7 pkt.

I B KLASA - GR. C

Oldrzychowice - Dobra 2:2, Wędrynia - S. Pietwałd 1:3, Mosty - Nie-

bory 1:1, Gnojnik - Jablonków 2:1, Datynie D. - Sedliszcze 0:1, Gródek - Nydek 2:2, Zabłocie - I. Piotrowice (28. 10.). Lokaty: 1. Mosty 25, 2. Sedliszcze 24, 3. Oldrzychowice 22 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

Wierzniowice - Dąbrowa 0:0, Cierlicko - Żuków G. 4:1, Domašlawice - L. Piotrowice B 2:3, B. Rychwałd - V. Bogumín 2:0, G. Błędowice - Hawierzów B 0:4, F. Orłowa - S. Rychwałd 2:1, ČSAD Hawierzów - Łąki 2:1, TJ Pietwałd - Bogumín B 3:1, Sn Orłowa - Karwina B 1:1. Lokaty: 1. Karwina B 35, 2. Cierlicko 28, 3. S. Rychwałd 26 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

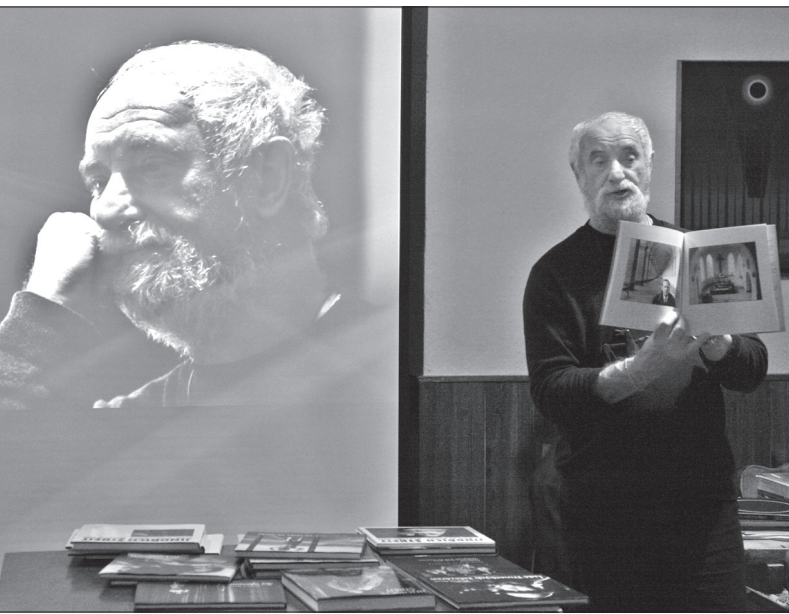
Piosek - Frydlant B 2:1, Dobratice - Bukowice 4:1. Lokaty: 1. Starzicz 25, 2. Piosek 22, 3. Bukowice 8 pkt. (jb)

Spotkanie fotografików z Jindřichem Štreitem

Sala gościnnego guckiego Domu PZKO pękała w szwach. W piątek 17 bm. w godzinach wieczornych odbyło się tu spotkanie miłośników fotografii z wybitnym czeskim fotografikiem Jindřichem Štreitem. Spotkanie dla swoich członków, członków klubów fotograficznych w Trzynie, Jabłonkowie, Karwinie i Cieszynie, a także dla zainteresowanych osób zorganizowało kierownictwo Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego.

J. Štreit przybył na spotkanie także po to, by spotkać się z ks. Kazimierzem Suchankiem, którego fotografie tak zainteresowały wybitnego fotografa, iż napisał słowo wstępne do jego albumu *Bliscy memu sercu, fotografie z lat 1960-1985* z roku 2005. Gość, który przybył wraz z żoną, na wstępie wyraził swoje uznanie dla dorobku fotograficznego ks. K. Suchanka (którego zdjęcia rzeczywiście mają pewne jakby „programowe” podobieństwo z twórczością Štreita). Następnie fotografik z pobliskiego Sowińca opowiadał ciekawie o swoim życiu, fotografowaniu i przedstawił krótko poszczególne swoje albumy fotograficzne, a jest ich ponad 20.

Jindřich Štreit podczas wykładu.

Wspominał o swoich wyjazdach zagranicznych w ramach realizacji poszczególnych projektów, o współpracy z bohaterami swoich fotografii, bo ludzie są najważniejszym, można powiedzieć – wyłącznym tematem jego twórczości. Te dokumentalne zdjęcia wiele mówią o ludziach, ale także o krajobrazie

– tym przyrodniczym, ale też architektonicznym lub politycznym (są niezwykle wymownym oskarżeniem reżimu komunistycznego). Następnie J. Štreit odpowiadał na liczne pytania uczestników spotkania, został też „obfotografowany” ze wszystkich stron przez liczne grono miłośników amatorskiej fotografii artystycznej.

KAZIMIERZ JAWORSKI

– tym przyrodniczym, ale też architektonicznym lub politycznym (są niezwykle wymownym oskarżeniem reżimu komunistycznego). Następnie J. Štreit odpowiadał na liczne pytania uczestników spotkania, został też „obfotografowany” ze wszystkich stron przez liczne grono miłośników amatorskiej fotografii artystycznej.

KAZIMIERZ JAWORSKI

Polskie losy do ocalenia

WARSZAWA (mro) – Fundacja „Semper Polonia” ogłasza konkurs przeznaczony dla młodzieży od 15 do 26 lat pn. „Ocalmy od zapomnienia – polskie losy”. Konkurs ma na celu zainteresowanie młodzieży polskiego pochodzenia historią własnych rodzin, udokumentowanie ich losów – powiązanych często z przełomowymi wydarzeniami historycznymi i społecznymi, upowszechnianie wiedzy o do-

robku i wkładzie Polaków w rozwój państw przez dokumentowanie losów wybitnych postaci polskiego pochodzenia – działaczy społecznych, naukowców.

Prace konkursowe należy nadsyłać do 31 października br. (decyduje data stempla pocztowego) na adres Fundacji (z dopiskiem „KONKURS: Ocalmy od zapomnienia – polskie losy”). Uczestnik konkur-

su zobowiązany jest do przesłania: wydruku tekstu pracy w języku polskim (4 – 10 stron); dokumentacji fotograficznej z opisem, który powinien zawierać informację o miejscu, obiekcie lub osobie prezentowanej na zdjęciu, datę i miejsce wykonania zdjęcia oraz imię i nazwisko autora; podpisanego oświadczenia dotyczącego praw autorskich; krótkiej informacji o danych osobowych – imię, nazwisko, data urodzenia, dokładny adres, numer telefonu, adres e-mailowy; wykazu źródeł, z jakich korzystał. Warunkiem koniecznym jest przesłanie wydruku pracy oraz jej wersji elektronicznej (płyta CD lub dyskietka). Wyniki konkursu zostaną ogłoszone do dnia 17 grudnia br. Pytania odnośnie konkursu można kierować do Aleksandry Żórawskiej: azorawska@semperpolonia.pl lub na nr tel. 004822 331 73 97.

Z garażu na scenę

CZ. CIESZYN (kor) – „Wylaście z piwnic i garażów” – to nazwa nowego festiwalu dla młodych zaolziańskich kapel rockowych, który organizuje SMP-owski klub „Dziupla” wspólnie z czeskosieczyńskim Domem Dzieci i Młodzieży i stowarzyszeniem „Petrklíč help”. Impreza odbywa się w „Dziupli” w dniach 24 i 25 bm. Jutro od godz. 13 zaprezentują się zespoły złożone z muzyków do lat 15, w sobotę zaś od godz. 10 starsze formacje – do lat 20. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi o godz. 18, o 20 natomiast zagra gwiazda festiwalu, trzyniecki zespół „Charlie Straight”.

MARIONETKI

FELIETON HALINY SIKORY

„No i mómy wybrane” – pojawiła się w sobotni wieczór u Marynki Prezesowa. „A jak to, że cie nie było w PZKO na imprezie?”

„Bo jo, Prezesowo, po długim czasie se zrobiła wolnóm sobote. Wolnóm od obowiónzków patriotycznych a tak. Yny tyn Głos zech z obowiónzku patriotycznego przeczytała”.

„Tak tyś nie była na wyborach i obowiónzek swój patriotyczny nie spełniła?”

Marynka popatrzyła na Prezesową i nie wiedziała, jak jej to wytłumaczyć.

„Prezesowo, mosz prowde. Nie spełniła. Bo jo fakt nie wiedziela kogo wybiyrać. Óni nóm to nie natajlowali w tym Kóngresie i tóż zech nie poszła, cobych jaki gupoty nie zrobiła”.

Prezesowa złapała się za głowę: „Nie poszłaś, toś dziepro gupote zrobiła. No ja, mój chłop nie chciał po chałupach chodzić i syndróm przedwyborczy miół, a

teraz te katastrofe muszmy oglóndać. Jo se fórt zastanawiała, jak to je możne, że ci Polocy na kómóniste głosowali. A óni ni mieli natajlowane, tóż głosowali jak popadnie”.

„Poczkej, jak to, że kómóniste wybrali?”

„Tóż jedyny Polok, kiery to wygroł, to był kómónista. I z tego wyniko, że Polocy kómóniste wybrali”.

Marynka nie wiedziela, co powiedzieć. „No, to co mówisz, je aj logiczne. A myślisz, że to je złe, że kómóniste wybrali? Dyć kómónista też człowiek, aj Paroubek go chce o współpracy pytać. Czy my Polocy sóm gorsi niż Paroubek? Dyć też mogymy kómóniste o współpracy popytać”.

Prezesowa pomyślała: „Jak Paroubek może, to co by my Polocy ni mógli. Marynko, ty byś miała Prezesym zostać”.

Jednak jakiś niesmak, albo raczej posmak goryczy Marynce w ustach pozostał. sikorova@glosludu.cz

Wybrane

NASZA RECENZJA

Katyń jest także filmem o nas

Repertuar tegorocznego trzynieckiego festiwalu Trzyłaf obfitował w ciekawe filmy. Jednym z nich był głośny w Polsce i w świecie film Andrzeja Wajdy pt. „Katyń”.

Film obejrzało sporo ludzi, ale przyznam, iż spodziewałem się większej liczby zainteresowanych, przecież tu chodzi o historię polską, ale także naszą – zginęli tam równieź ludzie z Zaolzia. Widocznie nie lubimy historii w ogóle, zakłamań na jej temat, samej prawdy o tych zakłamaniach, a może dla wielu to już zbyt odległe czasy i sprawy...

Wajda jednak nie byłby sobą i wielkim artystą kina, gdyby zrobił film tylko o sowieckiej rzezi polskich oficerów i inteligencji w 1940 roku. On w tym filmie nie oskarża tylko zbrodniczego systemu komunistycznego w Rosji i totalitarnego zakłamania po 1945 roku w Polsce, lecz po prostu wszystkie władze komunistyczne bloku sowieckiego.

Autor filmu na kanwie morderstw katyńskich, za pośrednictwem losów kilku polskich rodzin, pokazuje w skrócie przebieg tamtych wydarzeń, tragedie ofiar, ich bliskich oraz konsekwencje płynące dla następnych pokoleń Polaków. Jest to film o tym, jak jedna prawda historyczna wpłynęła na losy kolejnego pokolenia, na mentalność narodu, na podział ludzi walczących o prawdę i na tych (większość), którzy ze strachu, dla kariery, z objętności godzili się na fałszowanie faktów, na życie w kłamstwie. Zresztą wiemy co nieco na ten temat...

„Katyń” Wajdy jest ponadczasowy, jest to także film o nas, Zaolzianach, bo żyliśmy przecież w komunistycznej Czechosłowacji. Nie wiedzieliśmy, lub ściślej – nie chcieliśmy wiedzieć o zbrodniach czeskosłowackich komunistów w latach 50. XX wieku, o okupacji naszego kraju przez sowietów w 1968 roku, które – zgodnie z wolą normalizatorów – przyjęliśmy jako kolejne „wyzwolenie”, a na samą normalizację, będącą zakłamaniem do potęgi, zgodziliśmy się bez oporu.

Wyjątki potwierdzają regułę. Przecież ci, którzy po 1968 roku wstępowali do KPC, dla kariery przede wszystkim, postępowali tak samo, jak ci Polacy, komuniści i nie tylko oni, którzy po 1945 roku

w kraju, który wkrótce po hitlerowskiej agresji zaatakowali sowieci i wymordowali wielu jego obywateli, godzili się na kolaborację z systemem komunistycznym, nie lepszym od nazistowskiego.

Naturalnie to wszystko nie jest takie proste, jednoznaczne, czarno-białe. Czasy, w jakich wypadło nam żyć, były tragiczne, skomplikowane, trudne do jednoznacznej oceny. Jednak pewne sprawy należy nazywać po imieniu.

Takie refleksje nachodziły mnie w trakcie i po obejrzeniu filmu Wajdy.

KAZIMIERZ JAWORSKI

Tożsamość, której nie ma?

Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków wzbogacił się ostatnio o ciekawą pracę semestralną Patrycji Delong, studentki Uniwersytetu Europejskiego w Berlinie, pt. „Podział Cieszyna i poszukiwania wspólnej tożsamości”. Praca, której opiekunem naukowym był prof. dr Karl Schlogel, napisana jest po niemiecku i dedykowana urodzonemu w Stonawie dziadkowi autorki.

Na 30 stronach Patrycja Delong przedstawia Cieszyn, jego historię, mieszkańców i współczesność, doszukując się wspólnej tożsamości mieszkańców tu Czechów i Polaków ze szczególnym uwzględnieniem czasów po aksamitnej rewolucji i przystąpieniu do strefy Schengen.

Reasumując wyniki swoich rzetelnych dociekań (autorka posiłkowała się obfitą literaturą, źródłami prasowymi oraz wypowiedziami poważnych historyków i znanych osobistości), dochodzi do wniosku,

że: „[...] tak naprawdę to nie ma żadnej cieszyńskiej tożsamości. Są tylko jej poszczególne elementy, a mianowicie wspólne przeżycia w wyniku podziału miasta i wspólne doświadczenia historyczne. A także przynależność do tej samej słowiańskiej grupy językowej”.

Przyczyny owego braku cieszyńskiej tożsamości tkwią, zdaniem autorki, m.in. w słabym zainteresowaniu młodych i w osobistych urazach starszej generacji, nieułatwiających wspólnego dialogu. A jest on potrzebny, bo „[...] jak można mówić o dniu dzisiejszym, skoro nie można mówić o wczorajszym?”

Interesująca, godna uwagi oraz refleksyjna praca Patrycji Delong ze Skoczowa opatrzona jest na końcu charakterystycznymi przepisami z cieszyńskiej kuchni, wśród których nie brak takich specjalności, jak pasztet z zająką, kielbasa z „bachora” czy „miodula”.

JANINA KOWALSKA

CZWARTEK 23 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Vipo i przyjaciele - Ateny - Olimpiada zwierząt 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.30 Owocowe ludki - Dzik pechowiec 10.00 Moda na sukces 10.50 300% normy (teleturniej) 11.25 Celownik 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Europa bez miedzy 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Prawdziwa wyprawa do Amazonii 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.15 Pomysł na mieszkanie - Współczesny miejski salon 15.40 Kuchnia z Okrasą - Z leśnych jagód 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (s.) 21.10 Londyńczycy 22.05 Sprawa dla reportera 22.45 Zasadnicza wątpliwość (film USA) 0.10 Losskot! 0.40 Proch, zdrada i spisek (film bryt.) 2.25 Notacje - Adam Stanisław Górny.

TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 7.15 Globert przedstawia niezwykle świat natury 7.40 Przygody Goździka Ogrodnika - Dziwny język 8.00 Pytanie na śniadanie 10.10 Poranek Dwójki - Poradnik młodej mamy 10.25 M jak miłość (s.) 11.10 Chrońmy lasy - Śmieci w lasach 11.20 Święta wojna - Hany's team 11.50 Rezerwat namiętności - Marie 12.45 Chrońmy lasy - Śmieci w lasach 12.50 Koło fortuny 13.20 Nieznane plaże świata 14.15 Everwood (s.) 15.05 Pogoda na pięciu 15.55 Chrońmy lasy 16.00 Kabaret - Paranienormalni kontra kabaret Limo 16.55 Bulionerzy - Powrót 17.25 Nie ma to jak hotel 17.50 Chrońmy lasy 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Gwiazdy tańczą na lodzie 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Trzeci oficer (s.) 21.35 Dr House (s.) 22.25 Czas honoru - bohaterowie - Rodzina Sajkowskich 22.30 Warto rozmawiać 23.25 997 (mag.) 23.55 Paparazzi 0.30 Panorama 0.45 Irak - kraj w agonii 1.45 Wiedźmin - Ciri 2.35 Europa da się lubić - Tajemnicza.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.41 Korespondent TVP o poranku 7.50 Gramy dla was 8.03 Gość poranka 8.17 Przegląd portali internetowych 8.45 Ślązaków portret własny 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.01 Biznes 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 17.00 Cud zdrowia 17.10 TV Katowice zaprasza 18.00 Aktualności 18.45 Nasz reportaż 19.00 Propozycje do śląskiej listy przebojów 19.10 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.55 TV Katowice zaprasza 20.10 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.18 Minął dzień 22.51 Biznes 23.45 Gorączka medialna (film USA) 1.01 Minęła 20-ta 1.45 Telekurier bliżej ciebie 2.05 Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Dotyk anioła (s.) 9.00 Miodowe lata (s.) 10.00 Rodzina zastępcza plus - Słomiani wdowcy 11.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 11.30 Na kocią łapę 12.00 Sue Thomas - Słyszące oczy FBI 13.00 Fabryka Gwiazd 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.40 Miodowe lata - Karolashimaru Krawczykobono 17.30 Fabryka Gwiazd 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Na kocią łapę 20.00 Tylko miłość 21.00 Piotr Bałtroczyk na żywo 22.35 Gotowe na wszystko 23.35 Dorota Gawryluk - konfrontacje 0.35 Miasteczko Point Pleasant 1.35 Ale kasa 2.35 Zakazana kamera 4.35 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Okragłe piosenki 10.00 Edukacja Rity (film br.) 11.45 Czeskie drobności 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina, szkoła i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Potyczki Amy (s.) 15.20 Cudowny świat: Tangaroa (cykl dok.) 15.45 Złote rączki 16.00 Meduza (lista przeb.) 16.30 Zaczarowane przedszkole 17.00 AZ-kwiz 17.25 Stop 17.30 Ogród - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Mężowie na przeszkoleniu (film czes.) 21.40 Czarna karetka (s.) 22.10 Na tropie (mag. krym.) 22.35 Według prawa (s.) 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.05 Deadwood (s.) 0.00 Solo dla... Jorgos Skolias i

Bronisław Duży 0.45 Taxi 1.15 Córki McLeoda 2.00 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Nie mam pracy (mag.) 9.35 Śladami gwiazd (cykl dok.) 10.05 Moja rodzina (s.) 10.35 Słowo na niedzielę 10.40 Magazyn religijny 11.05 Magazyn chrześcijański 11.20 Spotrzeżenia z zagranicy 11.25 AZ-kwiz 12.00 Pod pokrywką (mag. kul.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Dołącz do nas 12.55 Nie poddawaj się 13.15 Labirynt 13.45 Czy mnie zechcecie? (mag.) 14.00 Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) 14.30 Interpelacje posłów 16.00 Exit 316 16.20 Świat na torach (mag.) 16.35 Pryzmat 17.00 Buły (mag. + transmisja meczu hokeja na lodzie) 19.30 Wiadomości w języku migowym 19.40 Film o filmie „Tobruk” 20.00 Pędzlem i maczetą (dok.) 21.00 Historie.cs (mag.) 21.55 Piękne zguby (talk show) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Czesosłowacki tygodnik filmowy 23.25 Klub Filmowy: Intruz (film USA) 1.00 731: Dwojaka interpretacja piekła (dok.) 1.25 Ekipa.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Ostry dyżur (s.) 9.30 Kocham Cię na zabój (film USA) 11.25 Ulica (s.) 12.15 Sue Thomas - Słyszące oczy FBI (s.) 13.10 Diabli nadali (s.) 13.40 Wszyscy Kochają Raymonda (s.) 14.10 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 15.05 Gwiezdne wrota (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przechodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.25 Comeback (s.) 21.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.50 Amerykański ninja III (film USA) 0.40 Agenci NCIS (s.) 2.00 Na własne oczy.

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) 7.10 Dzieciół Woody (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.35 Will & Grace (s.) 8.05 Przyjaciele (s.) 8.30 Malcolm w tarapatkach (s.) 9.00 Blok (s.) 9.45 Siódme niebo (s.) 10.45 Na czym zależy (s.) 11.25 To morderstwo, napisała (s.) 12.30 Pomoc domowa (s.) 13.05 Nowojorscy gliniarze (s.) 14.05 Chameleon (s.) 15.05 Will & Grace (s.) 15.35 Jordan (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Jesteś tym, co jesz 22.25 Gotowe na wszystko (s.) 23.25 Kości (s.) 0.25 Sprawa dla dwu (s.) 1.35 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 24 PAŹDZIERNIKA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Małgosia i buciki - Słodka tajemnica 8.55 Skarby Małgosi 9.05 Moliki książkiowe 9.15 Zoo bez tajemnic 9.30 Ranczo pod Zieloną Siódemką - O tym, jak kosiliśmy 10.00 Moda na sukces (s.) 10.50 Psi psycholog 11.15 Celownik 11.25 Zapytaj prawnika 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Gdzie przyszłość przeszłości czapkuje 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Telewizja na celownika 15.00 Wiadomości 15.15 Mamy MAMY 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Celownik 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Rzym 21.20 Nic do stracenia (film USA) 23.05 8. mila (film kopr.) 1.05 Narzeczona gangstera (film bryt.) 3.30 Notacje - Henryk Samsonowicz.

TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 7.15 Globert przedstawia niezwykle świat natury 7.40 Przygody Goździka Ogrodnika - Żabi skok 8.00 Pytanie na śniadanie 10.15 M jak miłość (s.) 11.05 Zakochany anioł 12.45 Kabaretowy alfabet Dwójki - M jak Michnikowski 13.05 Wojciech Cejrowski boso przez świat - Świnia 13.35 Ulica lemurów - Podrywacze nie dają za wygraną 14.05 Everwood (s.) 14.55 Czas honoru - Wielkanoc 41 15.55 Tak to leciało! 16.55 Bulionerzy - Sąsiedzkie przysługi 17.20 Przygody psa Cywila - W puszczy 17.55 Magazyn Ekstraklasy - Szybka piłka 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Dzieciaki górą 19.55 Gwiazdy tańczą na lodzie 22.30 Czas honoru - bohaterowie - Maria 22.40 Pierścienek (film USA) 0.10 Z kabaretowego archiwum 0.30 Panorama 0.50 Hair (film kopr.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.41 Korespondent TVP o poranku 7.17 Przegląd prasy 7.45 Aktualności 7.50 Cud zdrowia 8.03 Gość poranka 8.35 Info pora-

nek 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.01 Biznes 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Chorzów 18.00 Aktualności 18.45 Pod górę 19.10 Trudny rynek 19.40 Wokół nas 19.55 TV Katowice zaprasza 20.10 Forum 21.08 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.00 Sport 22.51 Biznes 23.05 Sportowy wieczór 23.45 Pod prąd 0.24 Półkownicy 1.23 Forum 2.03 Telekurier bliżej ciebie 2.23 Minął dzień.

POLSAT

6.00 Żar młodości (s.) 7.15 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Dotyk anioła - Szansa dla Cassie 9.00 Ranking Gwiazd 10.00 Rodzina zastępcza plus - Wirus zazdrości 11.00 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 11.30 Na kocią łapę 12.00 Sue Thomas - Słyszące oczy FBI 13.00 Fabryka Gwiazd 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Tylko miłość (s.) 17.30 Fabryka Gwiazd 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Na kocią łapę 20.00 Fabryka Gwiazd 22.05 Życie, którego nie było (film USA) 0.10 Kosiarz umysłów (film USA) 2.30 Zakazana kamera 4.30 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 O żywej wodzie 9.40 PTP (dok.) 10.20 Program muzyczny 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Rodzina, szkoła i ja 13.50 Córki McLeoda (s.) 14.35 Simpsonowie (s. anim.) 15.00 Tom (s. anim.) 15.25 Taylor ma problemy (s.) 15.50 Świat Elmo (s. anim.) 16.05 Babar (s. anim.) 16.30 Labirynt 17.00 AZ-kwiz 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Sprawa dla ombudsmana 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Szpital na peryferiach - nowe losy (s.) 21.05 13. komnata Ladislava Freja mł. 21.35 Talk show Jana Krausa 22.20 Seks w wielkim mieście (s.) 22.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 22.55 Blondynka w śpiącym lesie (film fr.-bel.) 0.35 Córki McLeoda 1.20 Wszystko party 2.05 Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.10 Na tropie (mag. krym.) 9.35 Według prawa 10.00 Przygody nauki i techniki 10.30 Wiadomość od I. Drapalowej 11.00 Historie domów 11.15 Piękna europejskich wybrzeży 11.25 AZ kwiz 12.00 Ogród - to sztuka 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Ten nasz czeski charakter 13.15 Game Page (mag.) 13.30 Ja i moja rodzina (s. dok.) 13.45 Futuroskop 14.10 Złote rączki 14.30 Meduza (lista przeb.) 15.00 Sportowy świat (cykl dok.) 16.00 Cudowny świat: Tangaroa (cykl dok.) 16.25 Kraj Belgów (dok.) 16.50 Program ekologiczny 17.05 Francja (cykl dok.) 17.20 Dołącz do nas 17.35 Nie poddawaj się 18.00 Kosmopolis (mag.) 18.30 City Folk 2008 - Lizbona 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.10 Magazyn Ligi Mistrzów 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta (cykl dok.) 20.55 Biuro (s.) 21.25 Pointer Sisters, Live 22.10 Film o filmie „Dzieci nocy” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.20 Magazyn golfa 23.40 Gorodok 0.05 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Musicblok 1.20 Żołnierze cienia.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Ostry dyżur (s.) 9.30 Julie Lescaut (s.) 11.30 Ulica (s.) 12.15 Sue Thomas - Słyszące oczy FBI (s.) 13.10 Diabli nadali (s.) 13.40 Wszyscy Kochają Raymonda (s.) 14.10 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 15.05 Gwiezdne wrota (s.) 16.05 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Wszystko zostaje w rodzinie (film br.) 22.15 Bez twarzy (film USA) 0.55 Gwałtowna zemsta (film fr.).

PRIMA

6.35 Przygody Olivera Twista (s. anim.) 7.10 Dzieciół Woody (s. anim.) 7.20 Tom & Jerry (s. anim.) 7.35 Will & Grace (s.) 8.05 Przyjaciele (s.) 8.30 Malcolm w tarapatkach (s.) 9.00 Blok (s.) 9.45 Siódme niebo (s.) 10.45 Na czym zależy (s.) 11.25 To morderstwo, napisała (s.) 12.30 Pomoc domowa (s.) 13.05 Nowojorscy gliniarze (s.) 14.05 Chameleon (s.) 15.05 Will & Grace (s.) 15.35 Jordan (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 18.00 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Zgadnij, kim jestem (kwiz show) 21.15 Śmiertelna wyliczanka (film USA) 23.50 Złoto pustyni (film USA) 2.10 Zadzwoń do jasnowidza.

POLONIA

PIĄTEK 24 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Budzik - Misie 9.00 Trzy Szalone Zera (s.) 9.25 Laboratorium XXI wieku (mag.) 9.50 Pomorskie krajobrazy - Znikające brzozy 2 10.10 Śladami Jana Pawła II - Papież trudnej wolności (rep.) 10.35 Z daleka, a z bliska 11.15 Polska z bocznej drogi - Górale wracają do hal 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Ziębice na weekend 13.10 Hity satelity 13.25 Klasyka dramatu - Sąsiedzi 14.55 Chutor Konne 15.20 Obóz wśród gór 15.40 Okna sztuki - Leon Tarasewicz (mag.) 15.55 XIX Festiwal Kultury Ukraińskiej 16.45 Elementarz (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 17.25 Śladami Jana Pawła II - Papież trudnej wolności (rep.) 17.55 Ziębice na weekend 18.20 Hity satelity 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Misiaki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Na dobre i na złe (s.) 21.30 Porozmawiaj z... 22.05 Kino Sąsiadów - Pociąg życia (film) 24.00 Serwis Info Wieczór 0.10 Ziębice na weekend 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Misiaki (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Na dobre i na złe (s.) 3.15 Porozmawiaj z... 3.45 Hity satelity 4.00 Kino Sąsiadów - Pociąg życia (film) 5.40 Śladami Jana Pawła II - Papież trudnej wolności (rep.).

SOBOTA 25 PAŹDZIERNIKA

6.05 Plebania (s.) 8.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.30 Porozmawiaj z... 9.00 Od słów do głów (mag.) 9.20 Magiczne drzewo (s.) 9.50 Gdzie przyszłość przeszłości czapkuje (rep.) 10.05 Jan Bo - Opole 10.35 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) 11.00 Złotopolscy (s.) 11.30 Pamiętaj o mnie 11.40 Opowieści wiatru i morza (mag.) 12.05 Małkiewicz w podróży (mag.) 12.35 Wideoteka dorosłego człowieka 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Dziękujemy za solidarność - Jacqueline i Louis Martinez 14.10 Dzika Polska - Tańczyć jak żurawie (dok.) 14.40 Made in Poland 15.05 Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem (s.) 15.45 Magazyn przechodnia - Plama (mag.) 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Pamiętaj o mnie 17.30 Film jest bajką (dok.) 18.25 M jak miłość (s.) 19.10 Król Maciuś Pierwszy (s.) 19.30 Wiadomości 20.10 Ranczo (s.) 21.00 Cudownie ocalony 22.35 300% normy 23.35 Romane Dyvesa inspiracje 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Król Maciuś Pierwszy (s.) 1.30 Wiadomości 2.00 Ranczo (s.) 2.50 Film jest bajką (dok.) Uwaga. zmiana czasu z letniego na zimowy, czyli z godz. 3.00 na 2.00 3.30 Jak się pozbyć czarnego kota (film pol.) 3.45 Pamiętaj o mnie 4.00 Złotopolscy (s.) 4.25 Cudownie ocalony.

NIEDZIELA 26 PAŹDZIERNIKA

6.00 Klan (s.) 7.45 Śniadanie na podwieczorek 8.45 M jak miłość (s.) 9.30 Ziarno (mag.) 9.55 Miki Mol i Straszne Płaszczdyło (s. anim.) 10.20 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 10.50 Złotopolscy (s.) 11.15 Pamiętaj o mnie 11.25 Bzik kulturalny (mag.) 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.15 Dom 15.55 Jak trwoga to do Basi... czyli saga rodu Kukulskich (rep.) 16.25 Skarby nieodkryte 17.00 Teleexpress 17.15 Rozmowy na temat... 17.25 Pamiętaj o mnie 17.35 Człółka pasmowa (s.) 17.35 Londyńczycy (s.) 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Sceny z życia smoków (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Glina (s.) 21.00 Mini Szansa - Szymon Wydra i zespół Carpe Diem 21.50 Szkoda gadać 22.10 Czas dla kibica - Żużel - Speedway Ekstraliga 24.00 M jak miłość (s.) 0.45 Ziarno (mag.) 1.10 Sceny z życia smoków 1.30 Wiadomości 2.00 Glina (s.) 2.50 Zaproszenie 3.10 Złotopolscy (s.) 3.35 Pamiętaj o mnie 3.45 Dom (s.) 5.20 Jak trwoga to do Basi... czyli saga rodu Kukulskich (rep.) 5.45 Rozmowy na temat...

PONIEDZIAŁEK 27 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 7.50 Leksykon PRL 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Jedynkowe Przedszkole 9.00 My Wy Oni - My Wy Oni (mag.) 9.25 Szkoda gadać 9.50 Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem (s.) 10.35 Film jest bajką (dok.) 11.10 Studio reportażu - Warszawa - Londyn - Wembley 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Jak trwoga to do Basi... czyli saga rodu Kukulskich (rep.) 13.15 M jak miłość (s.) 14.05 Tygrysy Europy (s.) 14.45 Rozmowy na temat... 15.00 Warto rozmawiać 15.45 Podróżnik - Amboseli 16.05 My Wy Oni - My Wy Oni (mag.) 16.35 Opowieści wiatru i morza (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Jedynkowe Przedszkole 17.40 Dzika Polska - Tańczyć jak żurawie (dok.) 18.05 Świadkowie nieznanymi historiami 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Wielka podróż Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.15 Klan (s.) 20.35 Sportowy tydzień 21.10 Barwy szczęścia (s.) 22.00 Nasz reportaż - Ostatnia prosta... 22.25 Warto rozmawiać 23.15 Jan Bo - Opole 23.45 Dziękujemy za solidarność - Jacqueline i Louis Martinez 24.00 Serwis Info Wieczór 0.10 Dzika Polska - Tańczyć jak żurawie (dok.) 0.35 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Wielka podróż Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Sportowy tydzień 2.55 Barwy szczęścia (s.) 3.45 Warto rozmawiać 4.35 Nasz reportaż - Ostatnia prosta... 5.00 Świadkowie nieznanymi historiami 5.25 Opowieści wiatru i morza (mag.) 5.45 Dziękujemy za solidarność - Jacqueline i Louis Martinez.

WSPOMNIENIA

*Czas wszystko w proch zmienia,
pozostaje ból w sercu i ciche wspomnienia.*

Dzisiaj mija 15. rocznica śmierci Kochanego

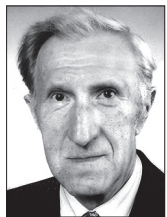
śp. MICHAŁA BORZY

z Cz. Cieszyna. O chwilę wspomnień prosi żona i syn z rodziną.

AD-134

*Albowiem tak Bóg umiłował świat,
że Syna swego jednorodzonego dał,
aby każdy, kto weń wierzy, nie zginął,
ale miał żywot wieczny.*

Ew. Jana 3:16

Tą myślą pocieszeni przypominamy sobie 1. rocznicę śmierci naszego Kochanego Męża, Tatusia i Dziadka

śp. KAROLA SIKORY

z Oldrzychowic. O chwilę wspomnień prosi żona z rodziną.

GL-611

CO W KINACH

KARWINA - Centrum: Małpy w kosmosie (23, 24, godz. 15.30); „Nestyda” (23, 24, godz. 17.45, 20.00); **Ex:** Funny Games U. S. (23, 24, godz. 19.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Film o pszczołach (23, 24, godz. 15.30); Mamma Mia! (23, 24, godz. 17.45); Hellboy 2 - Złota armia (23, 24, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Sedláci (23, godz. 16.00); Nie zadzieraj z fryzjerem (23, 24, godz. 17.30); Sierociniec (23, 24, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Hellboy 2 - Złota armia (24, godz. 17.00); „Máj” (24, godz. 19.30); **BYSTRZYCA:** Lato miłości (24, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Świadek (23, godz. 16.00, 18.00; 24, godz. 16.00, 18.00, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

BLĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Czym interesują się seniori i seniorzy z Błędowic” w dniach 25-26. 10. w godz. 9-17 do Domu PZKO.

BYSTRZYCA - Luterański Ewangelicki Kościół A. W. zaprasza na uroczystość poświęcenia Centrum Luterańskiego 31. 10. Program: godz. 10.00 nabożeństwo reformacyjne, godz. 12.00 poświęcenie Centrum Luterańskiego, godz. 15.00 seminarium.

KARWINA - Biblioteka Regionalna zaprasza 29. 10. o godz. 16.30 do biblioteki na Rynek Masaryka. W ramach cyklu „Podróże marzeń” odbędzie się prelekcja Janiny i Rudolfa Fierłow pt. „Wędrowniacy po Egipcie, Jordanii i Izraelu”.

ŁYŻBICE WIEŚ - Zarząd MK PZKO zaprasza na tradycyjne pieczenie placków 25. 10. o godz. 10.00 do świetlicy Koła. Prosimy zwłaszcza tych, którzy długo nie byli już w Kole, żeby choć na chwilę się zjawili.

PTTS „BS” - zaprasza 25. 10. na kładzenie wieńców pod Kikulą. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 8.20 do Boconowic. Inf.: 599 525 435.

▲ zaprasza do udziału w oddaniu hołdu pamięci poległym partyzantom pod Małą Czantorią 25. 10. Wymarsz z Wędryni - dworca kolejowego o godz. 8.00. Odprawa u pomnika o godz. 10.00. Inf.: 731 892 401.

▲ przypomina o konkursie fotograficznym na najciekawsze zdjęcia z tegorocznego sezonu turystycznego. Zdjęcia mogą być nadsyłane w dwu kategoriach: Góry i przyroda oraz Góry i ludzie. Fotografie prosimy przesyłać pod adresem: Halina Twardzik, Komeńskiego 13, 737 01 Cz. Cieszyn w ilości maks. 5 sztuk w każdej kategorii o rozmiarach 10 x 15 cm, do 20. 11. Na odwrocie prosimy zapisać nazwę wycieczki, datę oraz nazwisko autora. Ocena zdjęć odbędzie się 22. 11. w Wędryni.

RYCHWAŁD - MK PZKO zaprasza 25. 10. o godz. 15.30 na „Jesienny wieczór świetlicowy” do Domu PZKO. W programie prelekcja Wiesława Chrzęszcza pt. „Ekspedycja wysokogórska - Himalaje 2005” oraz smażenie stryków.

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, me-

DRUTEX Okna - Dweře - Fasády, spol. s r.o.
ul. Frýdecká 494, 739 61 Třinec
tel.: 558 320 067, fax 558 320 088
e-mail: firma@drutex.cz

Poszukuje technika

Obowiązki:

- wytwarzanie ofert cenowych
- kontakt z klientem
- logistyka transportu

Oczekujemy:

- wykształcenie średnie/wyższe w kierunku technicznym
- doskonała znajomość PC
- prawo jazdy kat. B
- język polski mile widziany

Oferujemy:

- interesującą pracę w rozwijającej się firmie
- benefity pozapłacowe

Zgłoszenia wraz z CV należy przelać do 31. 10. 2008 na wyżej podany adres.

Dnia 22 października obchodziliśmy swoje 100. urodziny nasz Kochany Ojciec i Dziadek

śp. ALOJZY MRÓZEK

z Karwiny Darkowa, społecznik, jeden z założycieli darkowskiego koła PZKO. Z miłością i wdzięcznością wspominają synowie Bolesław, Władysław i Józef z rodzinami.

GL-633

NEKROLOGI

*Kto Cię znał, ten w dobrym wspomni,
kto kochał, nigdy nie zapomni.*

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy, że dnia 17 października 2008 zmarła w wieku 91 lat nasza Kochana Siostra i Ciocia

śp. ANNA MECH

emerytowana nauczycielka, zamieszkała w Rychwałdzie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 25 października 2008 o godz. 10.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Rychwałdzie na cmentarzu miejscowym. Zasmucona rodzina.

GL-625

ble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe - mogą być i uszkodzone. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-582

KONCERTY

KARWINA - Chór mieszany „Dźwięk” oraz MK PZKO Karwina Raj zapraszają 28. 10. o godz. 15.00 do Domu Zdrojowego w Darkowie na Koncert Jubileuszowy z okazji 80-lecia „Dźwięku” i śpiewactwa w Raju. W programie oprócz Jubilata wystąpi Chór Akademicki WSG-UT Ostrawa oraz Anna i Jakub Tomankowie.

OLDRZYCHOWICE - Prezbiterstwo Zboru Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W. zaprasza 26. 10. o godz. 10.30, w ramach nabożeństwa polskiego w kościele ewangelickim, na występ Śląskiego Chóru Górniczego „Polonia Harmonia” z Piekars Śląskich, który zaprezentuje pieśni sakralne i ludowe.

CO ZA OLZĄ

GALERIA KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ, Mennicza 46, Cieszyn: do 14. 2. wystawa pt. „W drodze do Ziemi Obiecanej. Cieszyńscy Polacy 1848-1918”. Czynna wt-pt: 8-18; po, so: 8-15.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komeńskiego 4: do 28. 11. wystawa pt. „Trzy miesiące samostanowienia. Śląsk Cieszyński od października 1918 do stycznia 1919”. Czynna po-pt: 8-15.

BIBLIOTEKA MIEJSKA Cz. Cieszyn Sibica, Minigaleria „Na Płocie”: do 28. 11. wystawa haftu krzyżkowego Kółka Haftowego działającego przy Bibliotece Publicznej miasta Rydułtowy pt. „Igła & nitka”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

GALERIA POD WIEŻĄ, Karwina: do 26. 11. wystawa Jindřicha Wielgusa „Grafika, rzeźba, płaskorzeźba”. Czynna po-pt: 8-18.

MIEJSKI DOM KULTURY w Karwi-

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

No i mamy po wyborach

Przyznam się, że widząc ogromną mobilizację przedwyborczą, głównie ze strony ČSSD, skupiającą się na tematach o charakterze ogólnopolskim, nie mogłem zbyt wierzyc, iż ugrupowanie „Osobistości województwa” w takiej atmosferze może zainteresować szerszy krąg wyborców i przekroczyć pięcioprocentowy próg wyborczy. I rzeczywiście nie udało się. Uważam, iż nie powinno to być dla nas żadną wielką przegraną, chociaż przy uzyskanych wysokich głosach preferencyjnych niektórych naszych kandydatów, jakaś gorycz pozostanie, bo ogólnie mogłoby być lepiej.

Rozpatrywanie dzisiaj tego, „co by było, gdyby było” jest moim zdaniem niepotrzebną stratą czasu. Potrzebne są nam wnioski na przyszłość (ile razy o tym już była mowa).

Patrząc na wyniki wyborów w roku 2000 (Coexistencia zdobyła 2,31 % głosów), w roku 2004 (Unia Wolności - 1,75 proc.) i w tym roku (Osobistości województwa - 2,96 %), widzimy, że na wszystkich tych listach były jednostki, które ze swoimi głosami preferencyjnymi w innych partiach spokojnie mogłyby uzyskać mandat radnego.

Konkluzja: droga do uzyskania mandatu radnego nie prowadzi przez koalicje z małymi partiami czy ugrupowaniami. Samodzielna lista byłaby możliwa, ale pod warunkiem obniżenia dla mniejszości progów wyborczego.

Sądząc po uzyskanych głosach preferencyjnych w wyborach, na listę „Osobistości województwa” zgłoszono ok. 2000 polskich wyborców. Można przypuszczać, że na pozostałe partie zgłoszono ok. 1000 wyborców. Te 3000 wyborców tworzą niecały 1 proc. wszystkich wyborców w województwie morawsko-śląskim.

Konkluzja: Udział polskiej mniejszości w wyborach mógłby być lepszy, ale już chyba nie spełni się marzenie T. Wantuły, by partie i ugrupowania polityczne zabiegały o nasze głosy i wystawiały naszych kandydatów na czołowych miejscach.

Podsumowanie: Byliśmy i jesteśmy pozostawieni znowu sami sobie. Nie powinno nas to jednak zrażać w naszym działaniu. Powinniśmy starać się wejść do świadomości nowych władz województwa, tak jak to miało miejsce przed wyborami. Dlatego musimy jednak mieć jasną koncepcję tego, czego od województwa wymagamy, czego chcemy, a co możemy oferować w zamian. Wymagać musimy dotrzymywania naszych ustawowych praw, chcieć powinniśmy dostępu do komisji, które realizację naszych praw będą omawiać. Oferować możemy udział w rozwoju kulturalnym i społecznym regionu oraz być pomostem współpracy transgranicznej, głównie z Polską.

Powinniśmy robić wszystko, żeby mocno zaistnieć w świadomości czołowych polityków naszego województwa i żeby nasi czołowi przedstawiciele zyskali u nich potrzebny autorytet. Umożliwi nam to przedstawienie konkretnej i racjonalnej wizji bytu naszej mniejszości narodowej co najmniej na następne 4 lata.

ROMAN SUCHANEK, Trzyniec

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Jesienne spotkanie HKS

Członkowie Harcerskiego Kręgu Seniora „Zaolzie” spotkali się w środę 15 października w Domu PZKO w Karwinie Frysztaście na jesiennej zbiórce. W spotkaniu uczestniczyli również członkowie HKS „Korzenie” z Cieszyna oraz HKS „Skaut” z Radlina. Gospodarzami spotkania byli p.m. Jan Nieciąg z żoną Heleną. W programie było m.in. sprawozdanie z XVII Ogólnopolskiego Zjazdu Seniorów i Starsziny Harcerskiej w Zielonej Górze, w którym to zlocie uczestniczyli 4 druhowie z HKS. Następnie wspominaliśmy o PhDr. Józefie Ondruszu i jego twórczości.

Dom PZKO jest usytuowany przy ulicy Dr. Olszaka, w pobliżu szkoły, która także nosi imię tego wybitnego człowieka, pierwszego polskiego burmistrza Karwiny. Nie mogło więc zabraknąć wspomnień o lekarzu, działaczu wielu polskich organizacji kulturalnych i politycznych, współzałożycielu i członku Rady Narodowej Śląska Cieszyńskiego, prezesa Macierzy Szkolnej, bestialsko zamordowanego przez gestapo. Wspomnienia przeplatane były piosenkami harcerskimi i patriotycznymi. Tradycją jest, że jesienne spotkania połączone są ze smażeniem stryków. Smaczna kartoflanka oraz stryki zadowolili żołdki uczestników. Przy ciastku i kawie snuły się dalsze harcerskie wspomnienia i piosenki. Krąg przyjaźni oraz Iskierka zakończyły udane spotkanie.

(S.P.)

nie, sala Mánesa: do 29. 10. wystawa Zbigniewa Kubeczki „Ekslibrisy”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie, Rynek Masaryka: do 31. 10. wystawa Alicji Bartulec - obrazy, Agaty Kalety - fotografie oraz Zbigniewa Kubeczki - ekslibrisy. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyń-

skiego” oraz do 31. 12. „Miasto Cz. Cieszyn”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Karwinie, Rynek Masaryka 10:** do 11. 1. wystawa „Muzeum o muzeum”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Hawierzowie; Dėlnická 14:** do 31. 1. wystawy pt. „Czarna-biała świat” oraz „Słodkie życie czekolady”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

ANTONÍN STAVJAŇA, TRENER HOKEISTÓW HC STALOWNICY TRZYNIEC:

Potrzebny był nam zastrzyk pozytywnej energii

Pierwsze trzypunktowe zwycięstwo na wyjeździe zanotowali w poniedziałek hokeiści Stalowników Trzyniec. Zespół po hat-tricku Roberta Tomíka wygrał na lodzie Libereca 3:1, przełamując kiepską passę z poprzednich kolejek, kiedy to tracił punkty w końcowych fragmentach spotkań. Jutro Stalownicy zaliczą kolejny trudny wyjazdowy pojedynek – rywalem Trzyniec będzie jeden z faworytów rozgrywek, Sparta Praga. Przed ważnym meczem w Pradze „Głos” rozmawia z trzynieckim trenerem Antonínem Stavjaňą.

Z pewnością ucieszył pana nie tylko hat-trick Roberta Tomíka, ale też dobry występ całej drużyny. Zespół moim skromnym zdaniem zdecydowanie za długo czekał na pierwsze wyjazdowe zwycięstwo w regulaminowym czasie gry...

Rzeczywiście, dopiero w połowie października udało nam się wygrać mecz za trzy punkty na obcym lo-

Antonín Stavjaňa w trakcie omawiania strategii meczu.

dowisku. Ważne, że pokonaliśmy Liberec, bo wszystkim w klubie potrzebny był już zastrzyk pozytyw-

nej energii. W poprzednich dwóch meczach z Litwinowem i Kladnem też nie zagraliśmy słabo, brakowało

nam jednak większego cwaniactwa i spokoju.

Czy Martin Vojtek, który pojawił się w bramce zamiast Romana Čechmáňka, miał być takim nowym impulsem dla drużyny?

Ciągnęła się za nami passa pechowych spotkań, w których Čechmáňek wcale nie bronił źle. W Libercu chciałem dać szansę po prostu Vojtkowi, gdyż mamy dwóch równych golkiperów. Z tego, co wiem, Vojtek był w zeszłym sezonie kluczową postacią Trzyniec i kibice go kochają.

Kto pojawi się więc w bramce w piątkowym spotkaniu ze Spartą Praga?

Tego jeszcze nie wiem. Zobaczymy bezpośrednio przed meczem, w jakiej dyspozycji będą obaj bramkarze.

Sparta jest faworytem, we wtorkowym derby rozgromiła

5:0 lidera Slavii. Z jaką taktyką chcecie zagrać?

Z taką, by przyniosła nam punkty. Sparta posiada w swoich szeregach wielu znakomitych zawodników. Wrócili do tej drużyny gwiazdy, które potrafią rozstrzygnąć wyrównane spotkania. Rywal czuć może wprawdzie w nogach trudy wtorkowego derby, ale o tym nie wolno nam myśleć.

Zagracie już bez Tibora Melicháňka, który wrócił właśnie do Sparty. Kogo jeszcze zabraknie?

Na pewno Richarda Pánika, bo hokeista ten ma wciąż problemy kondycyjne. Brakować będzie też kontuzjowanego Davida Květonia i Josefa Baleja. Nie jesteśmy w najlepszej sytuacji, ustalenie wyjściowego składu to ostatnio trochę droga przez mękę. Ale postaramy się nawiązać do zwycięskiego meczu z Libercem.

Rozmawiał, JANUSZ BITTMAR

O, EKSTRALIGA HOKEJA

LIBEREC TRZYNIEC 1:3

Tercje: 1:1, 0:1, 0:1. Bramki i asysty: 10. Zíb (P. Nedvěd, Podkonický) – 14. Tomík (31. Sekeráš), 31. Tomík (Polanský) 50. Tomík (Výtisk, Polanský). Sędziował Svoboda. Kary 6:10, wykorzystane 1:2. W. 4488. Trzyniec: Vojtek – Sekeráš, Výtisk, Seman, Malec, Vosátko, Nikolov, Andersons – Melicháňek, Polanský, Kováčik – Kanko, Peterek, Martyněk – Tomík, D. Moravec, Polák – Hašek, Hampl, Pavelek.

Liberec przegrał z Robertem Tomíkiem, który w poniedziałkowym meczu był w świetnej formie. Po dłuższej przerwie w bramce Trzyniec pojawił się Martin Vojtek i nie zawiódł oczekiwania. Trzyniecki golki-

per wykazał się dobrym refleksem zwłaszcza w końcówce meczu, kiedy to gospodarze nie schodzili spod jego pola karnego.

Tabela

1. Slavia	17	38	53:40
2. Witkowiec	17	35	48:36
3. Pilzno	17	32	66:52
4. Pardubice	16	31	62:47
5. K. Wary	18	29	48:45
6. Litwinów	17	29	56:54
7. Zlin	17	26	45:49
8. Sparta	17	25	48:47
9. Kladno	17	23	45:45
10. Trzyniec	18	21	56:64
11. Liberec	17	19	42:58
12. Ml. Bolesław	17	17	35:43
13. Cz. Budziej.	17	16	42:54
14. Znojmo	16	16	36:48

Jutro: Sparta Praga – Trzyniec (18.00). (jb)

Szachy w Hawierzowie

TJ Slovan Hawierzów jest organizatorem młodzieżowych Mistrzostw Moraw i Śląska w szachach. Turniej rozegrany zostanie w dniach 25.-29. 10. w gmachu Technikum przy ul. Lidickiej w Hawierzowie Szumbarku. Młodzi szachiści będą rywalizować w czterech kategoriach wiekowych (od 10 do 16 lat).

Honorowy patronat nad imprezą objął prezydent miasta Hawierzów, František Chobot. (jb)

SPORT POLSKI

● **WÓJCİK ZATRZYMANY PRZEZ PROKURATURĘ.** Wczoraj w Warszawie zatrzymany został przez wrocławską prokuraturę były trener m.in. reprezentacji Polski, reprezentacji olimpijskiej i Legii Warszawa, Janusz Wójcik. Zatrzymanie miało związek ze śledztwem w sprawie korupcji w polskiej piłce. Wójcik najpewniej podpadł pracą w Świcie Nowy Dwór Mazowiecki.

● **POLACY W CHAMPION'S LEAGUE.** Mecze Ligi Mistrzów nie były do końca udane dla polskich pił-

Janusz Wójcik

karzy. Drużyny, w których występują polscy gracze, poniosły porażki. Nastroje poprawił kibicom tylko Marek Saganowski - zdobywając jedną z trzech bramek dla Aalborgu w wyjazdowym meczu przeciwko Villarreal (6:3). Zagraniczne portale internetowe doceniły postawę polskiego napastnika, oceniając jego grę bardzo wysoką notą. Niestety tego samego nie można powiedzieć o Arturze Borucu, którego obwinia się za utratę drugiej bramki przez Celtic w meczu z Manchesterem United (3:0). (jb, PAP)

Piłkarskie zaległości

DYWIZJA E

ORŁOWA FRENZTAT 1:1 (0:0)

Bramki: 84. Kopel – 76. Šimek. Orłowa: Szarowski – Věčorek, Prčík, F. Kadlčák, Hübner – Kušnir, Hrdina, Sochora, Gazda (66. P. Lička) – Zd. Kadlčák, Kopel. W zaległym meczu

9. kolejki Slavia Orłowa zremisowała u siebie z przedostatnim w tabeli Frenszatem pod Radhoszczem. Lepsze wrażenie sprawiali gospodarze, ale jak już stało się zwyczajem w Orłowej, podopieczni trenera Josefa Jadrnego wypracowali sobie bardzo mało klarownych sytuacji podbramkowych. Sami zaś wręczyli bramkę przyjezdnym niejako w prezencie. Šimek bowiem trafił na

0:1 po fatalnym kiksie Prčíka. Wyrównał w 84. minucie Kopel po akcji Zdeňka Kadlčáka. – *Zremisowaliśmy trochę niepotrzebnie, ale ważne, że mamy już ten mecz za sobą – powiedział „Głowski” trener Slavii J. Jadrný.*

Lokaty: 1. Slavičín 29, 2. W. Losiny 27, 3. Szumperk 21,... 6. Hawierzów 20, 7. Orłowa 19 pkt. (jb)

Echa piłkarskiego weekendu w I A klasie

PRZYBÓR ŚMIŁOWICE 2:1 (1:0)

Bramki: Mičaník, Klauda – Pindor. Śmiłowice: Lysek – Klár – Bolf (83. Máj), M. Sikora – Pindor – Červený, Z. Cieslar, J. Topiarz, Slušný – Ganczarczyk, Mich. Szuscik. Mecz odbył się na szutrowym boisku, co wyraźnie sprzyjało gospodarzom. Faworyzowane Śmiłowice przegrywały 0:1 po akcji z kontry, wyrównał strzałem głową Pindor po rzucie wolnym Cieslára. Spotkanie bardziej od futbolu przypominało rugby. Zwycięskiego gola zdobył w 85. minucie Klauda, którego obrońcy pozostawili bez opieki przy dłuższym słupku.

BYSTRZYCA CZELADNA 0:2 (0:1)

Bramki: Zouhar, Pfléger. Bystrzyca: Chytil – P. Zbončák – Komár, Bau-

man, Skarka – Lorenzini, Turoň, M. Hudzieczek, Staniek (70. Polak) – Fóniok (85. Vik), Kluz. W bramce Bystrzycy debiut zaliczył Chytil, ale partnerzy z drużyny raczej nie ułatwili mu zadania. Goście byli zespołem aktywniejszym, częściej też zagrozili bramce Bystrzycy. Zouhar trafił na 0:1 po zamieszczeniu podbramkowym, Pfléger po błędzie Chytila. Bystrzyczanie próbowali odmienić losy meczu, ale w końcówce radzili sobie nieskutecznie. Większość ich akcji w dodatku kończyła się na 20. metrze od bramki.

DZIEĆMOROWICE 3:1 LIBHOŠ (3:0)

Bramki: Špička 2, Punčochář – Petr. Dziećmorowice: Gradek – Novák, Prokop, D. Kulinski, Malaňák – P. Vanečko (65. Hánl), J. Czyž (80. Žáček), Špička, Pastucha – Schimke (76. Ligocký), Punčochář. Elektrycy w ostatnich kolejkach dosłow-

nie rozbijali swoich rywali i z aktualną formą spokojnie mogliby grać w wyższej lidze od I A klasy. Potwierdził to również ostatni mecz, w którym rywal nie miał nic do powiedzenia. Spotkanie wyreżyserował Špička – dwa gole strzelił a w zdobyciu trzeciego pomógł Punčochářowi. I gdyby nie benewolencja dziećmorowickich obrońców w ostatnich minutach wyluzowanego spotkania, bramkarz Gradek mógłby cieszyć się z czystego konta.

LUTYNIA DOLNA 1:1 STARA BIELA (0:1)

Bramki: Nadhajský – Malík. Lutynia D.: Kubala – Šimek, J. Vanečko, Zuček, Bartek (56. Konečný) – R. Matys, Figura, Hanusek, Nadhajský (85. Tvrđý) – Čief, Osička (63. Bílý). Drużyna Starej Bieli należy do grupy tych nielicznych zespołów w 6. lidze, które w każdym meczu starają się grać futbol, a nie tylko ka-

leńczy przeciwnika. Z ostrawskim klubem gospodarze mieli ciężką przeprowadę i remis można uznać za sukces ekipy Bronislawa Reli. Grający z kontry przyjezdni zdobyli pierwszego gola, na 1:1 wyrównał dobitką do pustej bramki Nadhajský. W II połowie Čief główkował w poprzeczkę.

SUCHA GÓRNA 1:1 STONAWA (0:0)

Bramki: Nový – Franc. Sucha G.: Tvardík – Jasiok, Kotásek, Lenčo, Bembenek – Osika, Kaleta, Nový (74. Goj), Čermák – Voháňka (88. V. Beránek), J. Beránek (84. Mahut). Stonawa: Ptáček – Šmiga, Szczygiel, Hovůrka, Bystroň – Petruňa, Staufčík, Przywara, Hawlášek – Loder (80. Minárik), Franc. Derby dwóch zespołów z dolnych rejonów tabeli miało ciekawą dramaturgię. Pomógł w tym niedokładny sędzia Krba, który w 39. minucie dosyć pochopnie

wykluczył z boiska Bembenka. Ten, kto liczył w II połowie na przewagę Stonawy, mocno się zdziwił. Gospodarze zmotywowani na maksimum już w 46. minucie wyszli na prowadzenie, co rywalowi pokrzyżowało plany taktyczne. Stonawianie musieli zaryzykować, przesunęli ciężar gry pod pole karne gospodarzy, odsłaniając zarazem swoje szczyt obrony. Z ataku pozycyjnego goście wykrzesali tylko szansę Lodera, którego zatrzymał znakomity w tym meczu bramkarz Tvardík. Pod bramką Ptáčka gorąco było po akcjach J. Beránka i Osiki, podopiecznym trenera Jaromíra Bembenka nie udało się jednak poprawić rezultatu, ba, nawet utrzymać prowadzenia do końca. W 89. minucie Franc z niewinnej sytuacji zapewnił Stonawie remis.

Lokaty: 1. Czelandna 29, 2. Śmiłowice 25, 3. Dziećmorowice 24,... 5. Bystrzyca 18, 6. Lutynia D. 17, 12. Stonawa 8, 13. Sucha G. 7 pkt. (jb)